

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 352-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. május 12.

bb. 1. bővülő kereskedelmi kapcsolatok olaszországgal

i/sz/rj 1e la

1970. május 12.

1970. a magyar-olasz kereskedelemben az új hosszulej-
járatu árucsereforgalmi megállapodás első évét jelenti: az *öt*

évre szóló megállapodást a múlt év novemberében írta alá bu-
dapestben a két külkereskedelmi miniszter. az aláírásakor értékel-
ték a két ország közötti kereskedelem alakulását és megállapították,
hogy a már évek óta tartó fejlődés különösen az utóbbi időben meggyorsult.

az 1968. évi mintegy másfél milliárd devizaforinttal szem-
ben tavaly több mint kétmilliárd devizaforintra emelkedett a
magyar-olasz kereskedelmi forgalom. a magyar export növelését
döntően befolyásolta, hogy az 1968 év végi száj- és körömfájás
miatt a vágómarha-szállítások egy része áthúzódott 1969-re, de
emellett figyelemre méltóan fokozódott az import is.

az olaszországba irányuló magyar exportban a vágómarhán
kívül megtalálhatók más mezőgazdasági, élelmiszeripari
termékek, továbbá a kohászat, a gépipar gyártmányai, ipari kész-
és félkész termékek. az importban leggyorsabban fokozódott, -
megkétszereződött - a fogyasztási cikkek vásárlása, ezen kívül a
magyar vállalatok 50 százalékkal növelték az olasz gépek és
alkatrészek behozatalát is. a magyar importőrök számos anyagfélé-
leségből, vegyitermékből többet akartak vásárolni, mint
amennyit az olasz partnerek szállítani tudtak. a szállító-
képességen múlt például az is, hogy a textilipari fonal- és rost-
vásárlása az előző évhez mérten csökkent, magyar részről ugyanis
megvolt az igény nagyobb mennyiség vásárlására.
/folyt.köv./

bb. 1. / bővülő.... 1. folyt./rj

megélnék a magyar és olasz vállalatok közvetlen kapcsolatait: a múlt év valamennyi hónapjában zajlottak le delegáció-cserék. a magyar kereskedelmi kamara olasz partnerének, az olasz külkereskedelmi intézetnek a szervezésében több mint 200 olasz üzletember járt Magyarországon. sikeresen zajlottak le a budapesti október végén megnyitott olasz műszaki napok. az olasz vállalatok mindinkább felismerik a magyar piacban rejlő lehetőségeket és fokozzák piackutatási tevékenységüket. a magyar vállalatok körében ugyanilyen élénk érdeklődés tapasztalható az árucserére és a kooperáció bővítésére. az új hosszulejárati megállapodás ugyanis szélesebb alapokra kívánja helyezni a két ország gazdasági kapcsolatait és elősegíti az ipari-műszaki együttműködés kibontakozását is.

ilyen együttműködés és az export-import bővítése céljából járt például magyar vegyipari, faipari, textil- és gépipari szakemberek csoportja olaszországban. felkereste olaszországot több magyar mezőgazdasági delegáció is, az egyik a szarvasmarha tenyésztés és hizlalás korszerű módjait tanulmányozta. a magyar vállalatok szélesítik olaszországban piaci szervezeteiket is. eurocar néven létrehoztak magyar-olasz szállítmányozási vállalatot. a lignimpex, a ferunion, és a terimpex milánóban nyitott, illetve szándékozik létrehozni vállalati irodát.

a hosszulejárati megállapodással egyidőben a két külkereskedelmi miniszter aláírta az 1970. évi kereskedelemre vonatkozó jegyzőkönyvet és a hozzá tartozó kontingens-listákat. a szállítandó áruk kontingenseit jelentősen emelték; ez egyik alapja annak, hogy 1970.-ben is folytatódjék a magyar-olasz kereskedelem dinamikus fejlődése. az olasz fél bővítette a liberalizált, tehát mennyiségi korlátozás nélkül olaszországba szállítható magyar áruk listáját és úgy nyilatkozott, hogy kész az eddigi liberalizáció további kiterjesztésére.

ebben az évben a magyar külkereskedelem mezőgazdasági és élelmiszeripari termékeket - főleg vágómarhát-, továbbá textil-árúkat, hengerelt árut, vegyipari és gyógyszeripari készítményeket, jármű-alkatrészeket, autólámpákat, izzólámpákat és fénycsöveket, rádió- és tv-alkatrészeket, porcelánárúkat szállít olaszországba, ahonnan főként gépipari berendezéseket és felszereléseket, vegyi cikkeket, műanyagokat, műselyem- és műrostféléket, más textilipari alapanyagokat, kohászati termékeket, műszereket, irodagépeket, közhasználati cikkeket és déligyümölcsöt vásárol. /mt1/

- 2 -

bb. 2. az ember tragédiája arabul

1/szil-rj zs cz

1970. május 12.

örvendetesen emelkedik az unesco támogatásával megjelenő magyar vonatkozású kiadványok száma. az immár sorozatnyi mű sorát egy 1961-ben napvilágot látott novellagyűjtemény nyitotta meg, s azóta a harmincat is meghaladta azoknak a nevelésügyi, természettudományos, kulturális és szépirodalmi műveknek a száma, amelyek különböző idegen nyelveken adnak bepillantást a magyar szellemi élet egy-egy területére.

ez év első hónapjaiban négy újabb kötettel gyarapodott a magyar vonatkozású unesco-gyűjtemény. francia és angol nyelven kiadták dercsényi dezső „magyarországi műemlékvédelem”, című munkáját, angol nyelven megjelent németh lajos „modern magyar művészete”, és a szódás-szikes talajok vizsgálatával foglalkozó jereváni tudományos szimpóziumnak a magyar tudományos akadémia által feldolgozott anyaga. végül a klasszikus magyar irodalom egy remeke is képviselteti magát az újonnan megjelent könyvek között: arab nyelven indult hódító útjára madách imre „ember tragédiája”. /mt1/

bb. 6. filatéliai különlegesség

vid/gö/rj ká cz

1970. május 12.

szekeres sándor, a váci szakmunkásképző iskola igazgatóhelyettese filatéliai különlegesség birtokába jutott: megszerezte lenin-város első ajánlott levelét. a páratlan érdekességű küldemény borítékjára az utóbbi években megjelent lenin bélyegeket ragasztották, s április 22-én adták postára leninvárosban, az 1. számú ajánlott ragjegygyel. /mt1/

bb. 7. művészi reprodukció kiállítás

szil:rj mné zs cz

1970. május 12.

szerdától kezdve 10 napon át tekinthetik meg az ernst múzeumban az érdeklődők az unesco ausztriából érkezett vándorkiállítását. a nemzetközi unesco bizottság által összeállított reprodukció-gyűjtemény nyomon követi a xx. századi festészet születését és 90 lenyomaton mutatja be a századelő legjelentősebb festészeti csoportosulását, amelyek a xx. századi piktúra forradalmasításának megindítói voltak.

a kiállítást június elején debrecenben is bemutatják. /mt1/

vv N F

- 3 -

bb 3. újabb átkelőhajók a duna-kanyarban

vid gö ká bh -cz

1970. május 12

május eleje óta nyári menetrend szerint közlekednek a duna-kanyarban az átkelőhajók. a pest megyei kishajózási vállalat gondosan felkészült a szezonra: u másfél - millió forint költséggel korszerűsítette hajóállományát és parti létesítményeit. a kishajók száma kettővel gyarapodott/ az átkelőhelyeken öt várócsarnok épül, vácott pedig a városi és a pokol-csárdai pénztár között urna kapcsolatot teremtenek, hogy elkerüljék az utastorlódást. a forgalmasabb átkelőhelyeken, mint például felsőgödön, a hétfői napokon, a vonatok érkezése után 600 személyes komp szállítja át a vikendezőket a folyamon./mti/

bb 4. térkép - bestsellerek: általános iskolai történelem-atlasz, budapest-térkép - a kartográfiai vállalat újdonságai

1 gy/gk zs bh -cz

1970. május 12.

újabb 140 000 budapesti várostérkép került a könyvesboltokba. az évente megjelenő több száz féle térkép között a fővárosé évek óta vezet, népszerűsége nem véletlen: a turisták számára nélkülözhetetlen, de a lakosság is szívesen vásárolja a legfrissebb változások feltüntetésével szerkesztett új kiadványt - tájékoztatták az mti munkatársát a kartográfiai vállalatnál.

a fővárosi térképpel kelendőségben csak az általános iskolások történelematlasza versenyezhet, amely a jövő tanévre 160 000 példányban jelenik meg. két és fél évig tartó munka eredménye a 24 oldalas atlasz. a diákok tetszését bizonyára első látásra megnyeri, hiszen a térképekbe rajzolt képes magyarázatok könnyítik meg a tájékozódást. az idén egyébként megjelenik a német nyelvű budapest-atlasz és a bécsi, a római várostérképek folytatásaként elkészül a moszkvai a párizsi, a londoni és a müncheni várostérképek magyar változata.

a kartográfiai vállalat sok exportmegrendelésnek is eleget tesz. ebben a évben például két nagyszabású munkát fejeznek be. elkészül a 244 lapból álló világtérkép-sorozat, amely en kilenc éve dolgoznak a kgt-államok térképészeti vállalatai. az egységes elképzelések, jelölések alapján szerkesztett sorozatból nálunk 42 térképlap készül. augusztusban, a moszkvai térképészeti tanácskozáson már bemutatják a teljes magyar sorozatot. novemberben pedig átadják az unisco megrendelésére készült 28 lapos európa klíma-atlaszt, amely a hőmérséklet, valamint a csapadék hónaponkénti és évenkénti alakulásáról nyújt képes statisztikát./mti/

bb 5. új családok üdülők a balatonnál - szakszervezeti és vállalati kooperációval

i tz/gk ie bh la

1970. május 12.

szerdán ünnepélyesen megnyitják balatonszéplakon, az ezüstparton az új szakszervezeti üdülőt, az ország legkorszerűbb ilyen létesítményét. a hatalmas parti telken most készült három épület két felnőtt és egy gyermek számára be rendezett, zuhanyzóval felszerelt szobáiban 600 felnőtt és 300 gyermek üdülhet. a vendégeket az üdülő ezer személyes étterme és konyhája látja majd el. előreláthatólag jövőre elkészül itt a negyedik épület is, egy tizemeletes toronyház, amely további 400 beutaltnak ad majd szállást. a kevesebb időjárás miatt a part és a hozzá tartozó játszótérek, sportpályák stb. építése az átadás napjáig - sajnos - nem készül el.

csütörtökön az egyébként minden igényt kielégítő üdülőbe, amely tulajdonképpen első tagja lesz az ezüstparton kiépülő üdülőszornak, már meg is érkezik az első 900 vendég.

szombaton néhány kilométerrel keletebbre, a csepel művek síófoki üdülőtelpén nyitja meg kapuját a ii. és iii. számú, ugyancsak teljesen korszerű dűdülőépület, mindegyik 200 felnőtt és 100 gyerek számára.

az új balatonszéplaki és síófoki üdülők egyaránt kooperációban létesültek. a beruházáshoz szükséges anyagiak egy részét ugyanis különböző vállalatok, intézmények, hivatalok bocsátották a szot rendelkezésére. ennek ellenében husz éven át ezek a ,,társult,, beruházók rendelkeznek a férőhelyek felével, tehát saját belátásuk szerint maguk utalhatják be ezekre a helyekre a kedvezményes szakszervezet üdüléshez jogcímet szerzett dolgozókat./mti/

--- | egyidejűleg

bb 8. védik a baglyok erdejét

vid ká bh -cz

1970. május 12.

a tavaszi vadszámlálás során - a nemes- és apróvad állomány számbavételén kívül - a ritka madarakról is statisztika készült a duna-tisza közén. a vadászok összeírták költőhelyüket, fészkeiket, hogy a veszélyeztetett madárszállásokat védelemben részesíthessék. a felmérés során több mint félezer bagolyfészket találtak, többnyire védett lakiteleki tőserdő öreg fái. főleg a füles és macskabaglyok tanyáznak az erdőben. egyébként összesen 4 féle baglyot tartanak nyilván ezen a vidéken. a szemle során megállapították, hogy kiveszűben van a kabasólyom és aggasztóan gyérül a kék vércsék száma./mti/

bb 9. ötszáz új nyilvános telefonállomás a fővárosban -
festik a fülkéket

1 kf/kf 1e bh 1a

1970. május 12.

a budapesti távbeszélő igazgatóság tovább folytatja a fővárosi nyilvános telefonhálózat nagyarányú fejlesztését. az év végéig 500 új utcai forintos pénzérmével működő telefonállomást helyeznek üzembe. száz készülék új típusú, elegáns fülkébe kerül, száznegyvenet egyéb fülkébe, a faliszekrényben szerelnek fel, a többi telefonautomata főleg felügyelettel állított, szemmel tartható helyeken kórházakban, ujonnan épült lakóházakban, udvarokban, kapuk alatt kap helyet. az új nyilvános telefonokat többféle megoldással, biztonsági zárral próbálják megvédeni. a fejlesztési programból ugyanis sok munkát és költséget vesznek el a felelőtlen rongálások. a tömegével tönkretett nyilvános telefonokat a hálózat korszerűsítésével, csinosításával egyidőben hozzák rendbe.

az idén 160 fülkét korszerűsítene, kapcsolnak be a közvilágításba. megkezdődött a fülkék festése is. a nyári szezon végéig egymillió forintot fordítanak erre. főleg az 1., a 11., a 111., a 11., és a 111. kerületben, összesen 550 fülkét festenek újjá./mti/

-.-

bb 10. törvényerejű rendelet a tudományos fokozatokról és a tudományos minősítésről

1 ms/lk zs bh -cz

1970. május 12.

a magyar közlönyben megjelent a népköztársaság elnöki táncsának törvényerejű rendelete a tudományos fokozatokról és a tudományos minősítésről. a hivatalos lap egyúttal közli a törvényerejű rendelet végrehajtásáról szóló kormányrendeletet is.

az új jogszabály értelmében tudományos fokozat a társadalmi haladás, a szocialista társadalom érdekében kifejtett rendszeres és eredményes tudományos tevékenységért adományozható tudományos fokozatot csak korszerű, jelentős új tudományos eredménnyel lehet elnyerni. a korábbi jogszabályokhoz képest nagy jelentőségű az a változás, hogy a tudományos fokozat elnyerésének alapjául szolgáló munka nemcsak erre a célra írott értekezés vagy öt évnél nem régebben megjelent könyv lehet, hanem olyan tudományos tevékenységet igénylő alkotás is, amely a társadalom számára hasznos és a gyakorlatban fel is használják. ilyen lehet például építmény, berendezés, termelési eszköz, termék, műszer, új növény- és állatfajta, technológiai, diagnosztikai és gyógyító eljárás, elvi szempontból új, jelentős törvénytervezet, illetőleg igazgatási vagy közgazdasági koncepció, stb.

/folyt. köv./

- 6 -

bb 10. /törvényerejű rendelet... 1. folyt./ bh

kandidátusi fokozat - az előírt vizsgák letétele után - olyan tudományos téma megoldásával nyerhető, amely összhangban áll a társadalmi fejlődés követelményeivel. alapfeltétel továbbá az egyetemi vagy főiskolai végzettség és az előzetes tudományos tevékenység. az e fokozatra pályázók általában nem aspiranturán, hanem munkahelyükön készülnek fel a vizsgák letételére és értekezésük megvédésére. e célból rendkívüli szabadságban részesülnek. az állam azonban támogatást nyújt ahhoz, hogy a kandidaturára törekvő jelöltek - kivételesen indokolt esetben - szervezeti képzésben, aspiranturán vegyenek részt.

doktori fokozatot csak a kandidátusok szerezhhetnek, akik a tudományágzat továbbfejlődését eredményező olyan átfogó tudományos feladatot oldottak meg, amely összhangban áll a társadalmi fejlődés követelményeivel. feltétel továbbá az adott tudományágzat alkotó művelése - a kandidátusi fokozat megszerzését követően legalább három éven át - és tudományos közéleti tevékenység. az illetékes miniszter és az akadémia elnökének egyetértő javaslata alapján a kandidátusi fokozat megszerzése alól felmentés adható, ha a jelölt előzetes munkásságával bizonyította, hogy szaktudományát magas színvonalon, eredménnyel műveli.

a tudományos fokozattal bíró személyek kötelessége, hogy tudományos kutató tevékenységet folytassanak, s ezzel segítséget nyújtsanak a szocialista tudományos közélet fejlesztéséhez, a tudományos utánpótlás neveléséhez, a tudományos minősítéshez és egész munkásságukkal támogassák a szocialista társadalom építését. a tudományok kandidátusai és doktori illetménykiegészítésben részesülnek.

a tudományos minősítéssel kapcsolatos feladatokat a tudományos minősítő bizottság látja el, amelynek elnökét, titkárát és tagjait az akadémia elnökségének javaslatára a kormány nevezi ki három évi időtartamra.

hatáskörébe tartozik egyebek között a tudományos fokozatok odaítélése és megvonása, a szervezett képzés /aspirantúra/ irányítása, az illetménykiegészítés folyósítása. magyar tudományos fokozatot külföldi állampolgárok is elnyerhetnek és magyar tudósok is szerezhhetnek külföldön tudományos fokozatot. ilyen esetben azonban a fokozatot honosítani kell. erről a tudományos minősítő bizottság határoz.

az új rendelkezések életbeléptek, rendelkezéseit a már benyújtott, de még el nem bírált kérelmekre is alkalmazni kell./mti/

-.-

- 7 -

bb 11. gyümölcsértelős lángok

vid ká bh -cz

1970. május 12.

a szanki szénhidrogén mező olajkiszűrt gázát külön vezetékrendszeren 16-18 atmoszféra nyomással a déli regionális gázvezetékbe juttatják. ez a vonal szeged, algyó, orosháza és hajdusoboszló fogyasztóihoz vezeti a szanki olajkutak melléktermékét. korábban ezt a gázt elégették, ujabban csak átmenetileg - ameddig a gyűjtőállomásba be nem kapcsolják - égnak a hatalmas gázfáklyák. a gázláng valósággal „fűti”, a környéket. az állandó fény és meleg hatására a környező gyümölcsösök, szántóföldek korábban érlelik b~~e~~termésük. /mti /

..-

bb 12. késsel támadt a fiára - ötévi szabadságvesztés

i bc/j zs bh -cz

1970. május 12.

a fővárosi bíróság emberölési kísérletért ötévi szabadságvesztésre ítélte lehoczki ferenc, 36 éves galvanizáló budapesti lakost. a férfi - aki italozó életmódot folytatott - részegen bántalmazta családtagjait, sorozatos botrányokat okozott, felesége egy ünnep előestéjén többször is a boltba küldte 13 éves fiukat, aki méltatlankodott, hogy miért nem hűga segít a bevásárlásban. este az apa szólt a fiának, hogy segítsen az asztal arrébtételében. a fiu szót fogadott, de újra csak méltatlankodva. megjegyzésére az apa indulatba jött, az asztalról felkapott egy konyhakést, s nagy erővel fiába vágta, aki súlyosan megsérült. a magáról megfélemedezett férfi ezután kórházba vitte a gyermeket, ahol megmentették. /mti/

..-

- 8 -

bb 13. hazai kuszó daru - a bnv új látványossága

i sb/ny/fné/ie la

1970. május 12.

az építőgépgyártó vállalatnak különösen nagy hasznot hozott a tavalyi budapesti nemzetközi vásár: ottani termékbemutatójának, üzleti tárgyalásainak eredménye, hogy az idén meg kellett ötszöröznie export cikkeinek termelését. a vállalat ebben az évben is sok újfajta gyártmánnyal jelentkezik a vásáron, a tavalyinál 30 százalékkal nagyobb kiállítási területen.

az ideai bnv képeinek új látványossága lesz a vállalat kuszó daruja, amelynek 25 méteres szerkezete az alumíniumipari csarnok fölé magasodik, s a 30 méterre kinyúló daru gépjének állandó forgatásával „csalogatja”, majd az épgép kiállításához az érdeklődőket, a külföldi és a hazai megrendelőket. a magas toronyházak speciális emelő berendezése ez a daru, amely az épülő falakra támaszkodva és az épületszerkezettel együtt kerül mind magasabbra. így 60 méteres körzetben 220 méter magas építmények anyagellátását látja el. külföldön is gyártanak hasonló darukat, de a magyar konstrukció a világpiacra is versenyképes.

az nszk-beli elba cégtől vásárolt licenc alapján először mutatják be a hazai mixmobilt, ezt az óránként 10-15 köbméternyi betont keverő betongyárat a hozzá szükséges kavicsosztályozó művel, cementsilókkal, automatikus adagolókkal együtt. érdekes új berendezés a gyorsan áthelyezhető - közúton vontatható - vákumos talajvizszint-süllyesztő gép, amellyel egy-egy nagy lakótömb, vagy más létesítmény építési munkagödrét víztelenítik.

a vállalat 20 különféle kisgépet és 10 nagy berendezést mutat be a vásáron, s máris sok külföldi megrendelő érdeklődik a termékek iránt. csehszlovákiából, jugoszláviából, az ndk-ból, az nszk-ból és svédországból eddig tíz vállalat negyven szakembere jelezte, hogy eljön az épgép budapesti bemutatójára. /mti/

..-

bb 14. kávékert a tóparton - a bnv vendéglátása

i os/lk/ny ie la

1970. május 12.

a budapesti nemzetközi vásár kiállításainak szemlélésébe belefáradt, falatozni vágyó, szomjas vendégeket a vendéglátóipari és élelmiszerkereskedelmi vállalatok városligeti egységei várják majd grill-csirkével, hideg sörrel és sok-sok specialitással.

/folyt köv/

-9-

8.10/ny

915 Tó

bb 14. / kávékertfolyt/ny

Idén is megnyílik a tavaly már népszerűvé vált „indian falu”, ahol különleges pecsenyét és sokféle italt szolgálnak fel. a tó partján a 13. kerületi vendéglátóipari vállalat és a compack közösen omnia kávékertet nyit. a 13. kerületi vállalat egyébként önkiszolgáló éttermével és szakosított pultsorával szerepel még, ahol a laci-konyha nyencségein kívül hidegtalak, tájjellegű borok is kaphatók. konzervek, külföldi italok és édességek mellett - bár a szézója már elmúlt - lesz bőven déligyümölcs is.

nap és eső ellen egyaránt véd majd a 700 négyzetméteren 1 000 személy kiszolgálására felkészülő balaton étterem színes polietilén tetője. a balaton-ban nevének megfelelően halételek lesznek a slágerek, míg a szomszédos kis-lucullus főként grill-csirkét árúsít. a mátyás-pince vásári étterme szomszédságában önkiszolgáló részleg és halbüfé lesz, ahol speciális halkészítményeket árúsítanak majd.

hosszu pavilonsorokkal, az állami gazdaságok fajboraival és kávé-szalonnal jelentkezik a 8. kerületi vendéglátó vállalat. a cigányzenés vajdahunyad, a hazai és import sörökkel „csábító”, „két medve”, söröző valószínűleg a külföldiek teljes tetszését is elnyeri. az osztrák pavilon mögötti „stég”, büfé az állóvendégeket szolgálja ki.

a szokásos gyakorlatnak megfelelően felvonul a zöldért is. három pavilonjában narancsot, banánt, primőröket, epret és talán már cseresznyét is, colá-t, és jugoszláv sört árúsít. meglepetésnek - a hűtőházban külön e célra tárolt gyönyörű jonathán-almát szánják. /mt1/

..-

bb 15. nem okoztak súlyosabb károkat a múlt heti fagyok

1 jf/tr/ny 1e la

1970. május 12.

az április végi és május eleji éjszakai fagyok alaposan ráijesztettek a mezőgazdászokra: féltő volt, hogy a gyenge növények és a virágbaborult fák megsínylik a hidegebb időjárást. az eddigi jelek szerint azonban a gyümölcsösökben, illetve a szántóföldeken nem okoztak lényegesebb kárt a sorozatos éjszakai fagyok.

/folyt köv/

-10-

8.20/ny

9¹⁵ Tb

bb 15. / nem okoztakfolyt/ny

kisebb pusztításokat azonban mégis összesítettek.

kecskemét és baja térségében hozzávetőleg 500 holdnyi szőlőt ért kisebb-nagyobb fagykár. de a növényeken az ugynevezett „alvó rügyek”, még fejlődésnek indulnak, ezért a szakemberek remélik, hogy a nagyobb károkat még ezeken a vidékeken is „behozza”, majd a természet. a sárgabarackosokban csak elvétve találtak „fagynomokat”, a becslés egyelőre még nem tekinthető véglegesnek, mert még legalább egy hét kell ahhoz, hogy megállapítsák: az egészen zsenge gyümölcsképződményeket a fagyok következtében nem „rugja-e”, le a fa.

az elmúlt hetekben a mezőgazdasági üzemek többfelé kivitték a szabadföldre a paprika- és a paradicsompalántákat. az ilyenfajta termesztésre a kockázatvállalás a jellemző; amennyiben ugyanis jó idő jár a növényre, akkor az eredmény nagyon kifizetődő a gazdaság számára, ellenkező esetben viszont rosszul jár a termelő. ez aránylag kis területen következett be, a paprika-palánták 100, a paradicsompalánták is mindössze 200 holdon mentek tönkre a „földertő”, felmérések szerint. az ujbungonyát és a lucernát többfelé megcsipte a hirtelen jött éjszakai fagy. /mt1/

bb 16. csökkent a bűnesetek száma a józsefvárosban - vb- ülés a 8. kerületben

t gj/ny zs la

1970. május 12.

kevesebb a bűncselekmény, de emelkedik a visszaesők száma a józsefvárosban - állapította meg dr. baló jakab, a kerület ügyésze, aki a törvényességi helyzetről tájékoztatta kedden a 8. kerületi tanács vezetőit. a kerületben örömdetesen csökkenő tendenciát mutat a bűnesetek alakulása: míg 1967-ben több mint 2000, 1968-ban csaknem 1800, addig tavaly mintegy 1650 ügyet tárgyalt, illetve fejezett be az ügyészség.

/folyt köv/

-11-

8.30/ny

9¹⁵ Tb

bb 16. / csökkent afolyt/ny

az elmúlt három esztendő bűnügyi statisztikájából kiderül, hogy a betöréses lopások száma 45 százalékkal csökkent, viszont a súlyos testi sértések és a garázda jellegű cselekményeké több mint 20 százalékkal nőtt. figyelmeztető adat, hogy emelkedett a bűncselekményekben résztvevők száma is. tavaly például - 600 vádlottal befejezett ügyben - több mint 800-an kerültek a vádlottak padjára. meglehetősen sok a visszaeső bűnöző, arányuk szintén emelkedő tendenciát mutat: 1967-ben a vádlottaknak csaknem 40, 1968-ban több mint 45, az elmúlt évben már mintegy 50 százaléka a visszaeső bűnözők közül került ki.

az ügyész rámutatott, hogy a kerületi bíróság ítélkezési gyakorlata megfelel a törvényességi követelményeknek, de esetenként előfordul még, hogy meglehetősen enyhe büntetést szab ki. az ügyészség a bírói ítélettel befejezett ügyeknek mintegy 17 százalékában jelentett be fellebbezési óvást.

dr. baló jakab beszámolt a kerület államigazgatási szerveinél, valamint a vállalatoknál és intézményeknél tartott ellenőrzések tapasztalatairól is. tavaly csaknem 500 ügyet, panaszt vizsgáltak felül, s ennek nyomán 41 esetben került sor ügyészi óvásra. a törvénysértő döntések az esetek túlnyomó többségében a jogszabályok helytelen értelmezése, illetve a jogi tájékozottság hiánya miatt születtek. /mti/

bb 17. feltérképezik a hazai talajok mikroelem ellátottságát - ötéves tudományos program készült

vid/ká/ny -cz

1970. május 12.

a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium a keszthelyi agrártudományi főiskolát bízta meg a talajerő gazdálkodással kapcsolatos kutatások, vizsgálatok koordinálásával. a rendkívül széleskörű feladat egyik legfontosabb része a mikroelem kutatások irányítása. erre a célra keszthelyi központtal megalakult az országos mikroelem munkabizottság, amely hat tudományos intézmény szakembereit fogja össze. a szaktudományok kidolgozta a következő öt év kutatási programját. az eddigi megállapítások szerint talajtípusaink 50 százalékánál egy, további 20 százalékánál pedig több mikroelem hiányával kell számolni. a talajban kis mennyiségben található, de rendkívül fontos fémek hiánya zavarokat okoz a növény és az állati szervezetekben egyaránt. ezek pótlása az állattenyésztés eredményességét országosan öt százalékkal, egyes helyeken pedig 50 százalékkal is növelné.

/folyt köv/

-12-

8.45/ny

915 TB

bb 17. / feltérképezik....folyt/ny

a nagyszabású program első részében a kutatók feltérképezik a hazai talajok mikroelem ellátottságát és a továbbiakban kidolgozzák azok pótlásának módszereit. munkájuk során felhasználják a külföldi tapasztalatokat is. az ötéves program keretében a helyszínen tanulmányozzák csehszlovákia, a szovjetunió, az ndk, ausztria, az nsz, Lengyelország és angliá szakembereinek a téren elért eredményeit. /mti/

bb 18. év végére befejezik a diósgyőri nemesacél finomhengermű alapozását

vid/ká/ny -cz

1970. május 12.

az északmagyarországi állami építőipari vállalat dolgozói valósítják meg a kétszáz esztendő diósgyőri lenin kohászati művek eddigi legnagyobb beruházását: az új nemesacél finomhengerművet. a hat - egymásba kapcsolódó, átlag háromszáz méternél hosszabb - acélvázszerkezetű üzemcsarnok, a talajadottságok miatt, különleges alapozást igényel. karvajszky istván főmérnök és társai új eljárást dolgoztak ki, a csáptalpas kutalapozást, amelyet szabadonak is bejegyeztek. ezzel a módszerrel azonos idő alatt, de mintegy nyolcmillió forinttal olcsóbban készíthetik el a csarnokok alapjait. a dolgozók elhatározták, hogy a csáptalpas rendszerrel az üzemi csarnokok alapozását a tízedik pártkongresszus tisztelőjére az év végére befejezik.

a hat csarnok felépítéséhez előreláthatólag hatezer tonna acélszerkezetet használnak fel, amelyet a ganz mávág dolgozó gyártanak és szállítanak diósgyőrebe. az új nemesacél finomhengerműben tízenkilencmillió rubel értékű gépi berendezést és elektromos készüléket helyeznek el, amelyeket az ndk-ból vásárolnak. ezek segítségével 1973-tól évente kétszázhuszezer tonna ötvözött hengereltárut gyártanak. /mti/

bb 19. ,, gyalulják,, a homokot

vid/ká/ny -cz

1970. május 12.

ujabb 120 hold homokot,, gyalultatnak ,, le, a szabócs-szatmár megyei termelőszövetkezetek, hogy a talajt alkalmassá tegyék gyümölcs- és szőlő telepítésre. a domborzati átalakítás hat évvel ezelőtt kezdődött és eddig mintegy 1500 holdon egyengették el a homokbuckákat. a munka során a futóhomok termékeny rétegei a felszínre kerülnek. /mti/

8.50/ny

-13-

Tb 1010

bb 20. filmben érik a sajt - germicid lámpákkal csirátlanítják a szeletelt ementálit

vid/ká/ny -cz

1970. május 12.

ementáli sajt gyártására tért át az ország legnagyobb sajtgyára, a répcelaki. az eddig itt készített pannónia ugyanis nem volt népszerű. mostantól napi 65.000 - 70.000 liter tejből, havonta 15-17 vagon, idehaza és külföldön is kedvelt ementálit gyárt a nagymultu üzem. a sajt érlelését hazánkban teljesen új módszerrel, úgynevezett pliofilmben végzik. így az ementáli fele idő alatt megérik, mint a hagyományos eljárásnál, s nem képződik rajta kéreg. izre, kúszóre tökéletesen megegyezik a régi módon érlelt sajttal. a sajt gyári kezelése, mozgatása is sokkal egyszerűbb és könnyebb ezzel az eljárással.

a 70 kilós óriás tömbökből a kiskereskedelmi boltok számára 10-20 dekárs szeletelt adagokat készít a gyár. a szeletelt sajtot a légmentes fóliába csomagolás előtt germicid lámpákkal el látott sterilizáló alagutban csirátlanítják. /mt1/

-. -

pb 21. ajándék növényház a politechnikai oktatáshoz

vid/ká/ny -cz

1970. május 12.

a győri mezőgazdasági gépjavító vállalat dolgozói vasárnapi műszakokban, szabadidejükben elkészítettek egy 100 négyzetméter alapterületű miniatűr növényházat, s azt a pannonhalmi gimnáziumnak ajánlékozták. az iskolai növényház, amelynek értéke 15 nagyképernyős televíziós készülékkel egyenlő nagyban elősegíti a politechnikai oktatást. /mt1/

m

-. -

bb 22. hazaérkezett jugoszláviából

k vt/gas/ny hgy

1970. május 12.

a magyar partizán szövetség küldöttsége, amely gábor istvánnak, a szövetség alelnökének vezetésével részt vett a fasizmus felletti győzelem 25. évfordulója alkalmából rendezett ünnepi eseményeken. /mt1/

9.10/ny

-. -
-14-

Tó1010

bb 23. helyreigazítás !

mmé/ny hgy

1970. május 12.

a május 11.-i bb 64-es számú ülést tartott az országos választási elnökség című hírünkben technikai hiba miatt az időközi választás időpontja helytelenül jelent meg. az időközi választás napja nem május 31-e, hanem

m á j u s 24-e.

az említett hírünk első bekezdése tehát helyesen:

„, a népköztársaság elnöki tanácsa a budapesti 4-es, és 38-as számú, dr. harrer ferenc, illetőleg szirmai istván elhalálozása növetkeztében megüresedett - továbbá a vas megyei 3-as számú - dr. zsigmond lászló elhalálozása folytán megüresedett - országgyűlési választókerületben 1970. május 24-ére új /időközi/

választást tűzött ki,.,. /mt1/

-. -

bb 24. az édosz munkavédelmi felügyelősége egy év alatt 25 esetben állított le gépeket - ülést tartott a szakszervezet elnöksége

t jf/ny hgy

1970. május 12.

a három napon túl gyógyuló balesetek száma egy év alatt 7.1 - a kiesett munkanapok száma pedig 1.8 százalékkal csökkent, állapították meg az édosz elnökség keddi ülésén. az 1000 főre jutó balesetek száma is kevesebb: 44 helyett 38. a halálos balesetek száma azonban csak kétfelével csökkent, a 19 halálos baleset közül - és ez figyelmeztető - 11-et járművek okoztak. az elnökség megállapította, hogy az iparban a legtöbb balesetet továbbra is a kézi munkaeszközök okozzák, de sok bajt okoz a figyelmetlenség is, mert a balesetek 16 százaléka akkor történik, amikor a dolgozók megbotlanak és elesnek. a rakodásnál sincs minden rendben, a balesetek 11 százaléka ilyenkor történik.

/folyt köv/

-15-

10.25/ny

11¹⁰ Tó

bb 24. / az édosz folyt/ny

a szakszervezet munkavédelmi felügyelősége egyetlen év alatt 96 üzemet ellenőrzött. a balesetek számának csökkenéséhez ez a testület is hozzájárult, miután 25 esetben élt a számára biztosított joggal és leállította a munkavédelmi szempontból kifogásolható gépi berendezéseket. három esetben javasolták pénzbírság kiszabását, többször pedig fegyelmi eljárást kezdeményeztek. nyolc gyáregységénél átfogó munkavédelmi vizsgálatra került sor, a szakszervezet megbízottai véleményét mondták a vállalat gazdasági vezetésének munkavédelmi módszeréről is.

az elnökség azt is megállapította, hogy az elmúlt években sok bajt okozó speciális élelmiszeripari sérülés, az üvegvágás az utóbbi időben kevesebb gondot okoz. az iparban - részben a szakszervezet sürgetésére - az üvegek mosását gépesítették, és a töltést, a lezárást is automata gép végzi. így közel 20 százalékkal sikerült csökkenteni a balesetek számát. az anyagmozgatásnál és a rakodásnál is sokat javult a helyzet, bár még bőven van tennivaló. /mti/

bb 25. budapestre érkezett a bolgár népköztársaság legfelsőbb bíróságának küldöttsége

t bc/mm/ny hgy 1970. május 12.

angel velev-nek, a bolgár népköztársaság legfelsőbb bírósága elnökének vezetésével kedden egyhetes látogatásra magyarországra érkezett a bolgár népköztársaság legfelsőbb bíróságának küldöttsége.

a delegációt a ferihegyi repülőtérén dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke, dr. gellért györgy, dr. mátyás miklós és dr. nádas andrás, a legfelsőbb bíróság elnökhelyettesei, dr. prandler árpád, a magyar jogász szövetség főtitkára, valamint a külügyminisztérium és a bolgár népköztársaság budapesti nagykövetségének képviselői fogadták.

angel velev a megérkezés után az mti munkatársának elmondotta:

/folyt köv/

16-

10.37/ny

11¹⁰ 10

bb 25. / budapestre érkezettfolyt/ny

- nagy örömmel jöttünk magyarországra. látogatásunkkal viszonzni kívánjuk a magyar népköztársaság legfelsőbb bírósága küldöttségének tavalyi látogatását. itt tartózkodásunk során meg kívánunk ismerkedni a legfelsőbb bíróság munkájával, a bíróságok tevékenységével. a két ország legfelsőbb bíróságai eddig is jó kapcsolatban voltak egymással: igazságügyi szerveinek jogi élete közötti kapcsolat nemcsak a bíróságok tapasztalatcseréjére szorítkozik, hanem kiterjed az igazságügyminisztériumok, valamint a jogász szervezetek közötti kapcsolatokra is. országaink igazságügyi, jogi életének képviselői közös akcióban vettek részt nemzetközi szimpóziumokon a demokratikus jogászok nemzetközi szövetségében is. meggyőződésünk, hogy látogatásunk hozzájárul a két ország igazságügyi szerveinek, s rajtuk keresztül a két nép barátságának további elmélyítéséhez is. /mti/

bb 26. a magyarországi délszlávok demokratikus szövetsége

1/ny hgy 1970. május 12.

május 23-án, szombaton este 19 órai kezdettel ünnepli meg a mom művelődési házában fennállásának 25. évfordulóját. ünnepi beszédet mond molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes és ognyenovics milan, a szövetség főtitkára. az ünnepség keretében a magyarországi délszlávok nyolc öntevékeny művészegyüttese, valamint a nemzetiségek központi művészegyüttese ad műsort. /mti/

bb 27. felvétel egészségügyi szakiskolákba

1 hl/j/ny hgy 1970. május 12.

a fővárosi tanács egészségügyi főosztálya felvételt hirdet az irányítása alatt álló egészségügyi szakiskolák szeptember 1-én kezdődő alábbi évfolyamaikra:

általános ápolónőképzés: vámos ilona ápolónőképző iskola / 5. váci utca 47/, varga katalin ápolónőképző iskola / 8. dienes l. utca 4/, balassa jános egészségügyi szakiskola / 8. szentkirályi u. 7/.

szülésznőképzés: vámos ilona ápolónő- és szülésznőképző iskola / 5. váci utca 47/.

gyermekápolónő-képzés: fővárosi gyermekápolónőképző iskola / 8. könyves kálmán körut 84/ és fővárosi gyermekápolónő-képző iskola / 9. gyáli ut 5-7/.

csecsemő- és gyermekgondozónő-képzés: fővárosi csecsemő- és gyermekgondozónő-képző iskola / 8. vas utca 8-10/.

gyógyszertári asszisztensképzés: a fővárosi tanács gyógyszer-tári asszisztensképző iskolájában / 8. könyves kálmán körut 84/.

/folyt köv/

-17-

11.00/ny

bb 27. felvételfolyt/ny

felvételre jelentkezhetnek azok a 16-32 éves budapesti és pest környéki lányok, asszonyok, akik közép- vagy általános iskolát végeztek. / szülésznői és gyógyszerügyi asszisztensi tanfolyamra csak érettségizettek jelentkezhetnek. / a felvételi kérelmeket július 15-ig kell az iskolák címére eljuttatni. a kérelemhez csatolni kell az iskolai bizonyítványt, anyakönyvi kivonatot, önéletrajzot, orvosi igazolást, a szülők vagy eltartók kereseti kimutatását és egy darab fényképet.

a tanulmányi idő két év, a képzés díjtalan, a hallgatók tanulmányi előmenetelüktől függően ösztöndíjban részesülnek. a végzett növendékek a főváros egészségügyi intézményeiben pályázat útján vállalhatnak munkát. bővebb felvilágosítást az iskolák adnak. /mti/

-. -

bb 28. vizsgálják a visegrádi sziklaomlás okait

vid/gö/ká/ny hgy 1970. május 12.

visegrádon, a 11-es műút városkapu előtti szakaszán, a hegyoldaltól több, hatalmas sziklatömb zuhant az uttestre. szerencsére az omlás idején sem emberek, sem járművek nem tartózkodtak az úton, s így sérülés, kár nem történt. csupán a salamon toronyhoz vezető villanyhálózat transzformátor állomását, kárcolták meg, a többmázsás tömbök. az illetékes szervekből alakult bizottság tagjainak véleménye szerint, valószínű, hogy a hosszú, esős időszak romboló hatására lazult meg a meredek, sziklás partoldal, s ennek következménye volt az omlás. a sziklafalon fennakadt, lazult tömböket azonnal eltakarították, s a közúti igazgatóság szakemberei azóta figyelmesszolgálatot tartanak a veszélyes szakaszon.

az omlás okainak megállapítására a budapesti műszaki egyetem geológiai tanszékét kérték fel. a vizsgálat eredménye alapján döntenek majd arról, hogy a 11-es műút védelmére milyen eljárást alkalmaznak.

/mti/

-. -
-18-

11.08/ny

11³⁰

bb 29. a baranyai falvak városiasodásáról tanácskoztak pécssett vid/ká/ny hgy 1970. május 12.

a mezőgazdaság iparosodásának, a falvak urbanizálódásának helyzetét vitatták meg kedden a baranyai szakemberek pécssett a technika házában. vitaíndító előadásában álló miklós agrármérnök, a téma kutatója, rámutatott arra, hogy az urbanizálódás legszembetűnőbb vonása a mezőgazdasági termelés iparosodása. a növénytermelésben - gépesítés és a kemizálás révén - lényegében már megvalósult az ipari jellegű termelési rendszer, az állattenyésztésben pedig most fektetik le az alapját: jelenleg több mint félszáz korszerű, szakosított tehénészeti és sertéstelep épül a megyében. évről évre csökken az „élő” termelő munka a mezőgazdaságban és vele párhuzamosan nő az ipari eredetű anyagráfordítás. a kisparaszti gazdaságokban 12-14 százalékos volt, a termelészövetkezetekben és az állami gazdaságokban 65-70 százalékos az ipari anyagok és eszközök felhasználása. csökken a mezőgazdaságban foglalkoztatott dolgozók száma is, egyidejűleg azonban több szakképzett munkaerőt igényel az iparszerű termelés; 1975-ig tízezer új szakmunkást képeznek ki. a mezőgazdasági termelés iparosodásával együtt fokozódik a falvak urbanizálódása, javul a mezőgazdasági dolgozók szociális és kulturális ellátása. néhány jellemző számadat: baranyában minden ezer falusi lakosra 7.1 új lakás, 28 személyautó, 27 motorkerékpár és 60-65 gázkészülék jut. tisztasági fürdő harminchárom, strandfürdő pedig tizenhét községben működik. egészségesebbé vált a mezőgazdasági dolgozók táplálkozás: több húst, tejet, zöldséget és kevesebb kenyeret fogyasztanak. ruházkodásuk még nem éri el a városi színvonalat, de például a gyerekek és a fiatalok öltöztetésére többet költenek, mint a hasonló anyagi helyzetben levő munkáscsaládok. a tanácskozás résztvevői állást foglaltak amellett, hogy a mezőgazdasági üzemeknek a jövőben nagyobb szerepet kell vállalniuk a falu átalakításában, ugyanúgy ahogy az ipari üzemek hozzájárultak, illetve hozzájárulnak a városok fejlesztéséhez. több napközire és óvodára van szükség, hogy a nők zöme bekapcsolódhasson a rendszeres termelő munkába.

/mti/

-. -
-19-

11.20/ny

10 1130

bb 30. könnyűbuvár vizsga a tatal fényesen

vid/ká/ny hgy

1970. május 12.

négy nagy budapesti gyár, a ganz mávag, a beloiannisz hradástechnikai gyár, az egyesült izzó, és a csepel val, és fémművek több mint 100 ifj munkása vizsgázott kedden a tatal fényes fürdőn az mhsz budapesti elnökségének könnyűbuvár iskoláján. az egyhetes tanfolyamon a magyar könnyűbuvár válogatott edzője és több magyar bajnok irányításával sajátították el a fiatalok a víz alatti mozgás minden csínját-bínját. a fiatalok a sikeres vizsga után oklevelet kaptak. /mti/

bb 31. munkamegosztási szerződés a szombathelyi máv járműjavító és a babelsbergi mozdonygyár között

vid/ká/ny hgy

1970. május 12.

a kgst-n belüli nemzetközi munkamegosztás keretében szerződést kötött a szombathelyi máv járműjavító és az ndk-beli babelsbergi mozdonygyár. eszerint a babelsbergben gyártott és a nikex külkereskedelmi vállalat által hazánkban forgalombahozott -18. és -22. típusu mozdonyok garanciális javítását ezután a szombathelyi járműjavító látja el.

a gyártó, az üzemeltető és a szervizre vállalkozó üzem számára egyaránt előnyös megállapodás érvénybe lépett.

az új feladat ellátásához garanciális raktárat létesítettek a száz éves szombathelyi máv járműjavítóban. az ndk mozdonyok nagyjavítása is a szombathelyi üzemre vár, ezért az ndk-beli fél a hallei járműjavítóban szombathelyi szerelőket tanított meg a mozdonyok javításának speciális fogásaira. /mti/

bb 32. gyermelyi tesz tagok olaszországban

vid/ká/ny hgy

1970. május 12.

külön autóbusszal olaszországi utazásra indult kedden a komárom megyei gyermelyi petőfi tesz 40 tagja. jugoszlávián át velencéig utaznak, majd ausztrián át térnek haza. mielőtt utra keltek, a közös gazdaságban már minden mag a földbe került, így egy héten át nyugodtan pihenhetnek. a személyenként 3700 forintos költség kétharmadát a tesz fizeti. /mti/

-20-

11.35/ny

10

b 33. újabb tervgyűjtemények a magán-lakáspitőknek - 80 négyzetméteres lakások az ujjalotai társasházakban

1 sb/tr/ny 1e hgy

1970. május 12.

a saját ház-építés támogatására nemrégiben több országos pályázatot bonyolított le az építésügyi és városfejlesztési minisztérium. a díjazott és megvásárolt pályaművekben felvetett jó megoldások gyakorlati felhasználása érdekében - a minisztérium megbízására - most három új tervgyűjteményt adott ki a tervezésfejlesztési és tipustervező intézet. több tervező vállalat és a budapesti műszaki egyetem lakóépülettervezési tanszékének segítségével összesen 56 terv készült a korszerű paneles és blokkos módszerrel építhető családi-, sor- és társasházak kivitelezésére.

a paneles gyűjtemény egyelőre csak a szekbereket, - a tervezőket, a beruházókat, a városrendezőket és a tanácsi építés-igazgatás vezetőit - tájékoztató tanulmány, amelynek 24 terve azt mutatja be, hogy a házigyári termékekből nemcsak 5-10 szintes épület, hanem földszintes és 2-4 emeletes családi- illetve társasház is építhető. feltételezi viszont a telepszerű beépítést, mert enélkül nem érvényesülhet a korszerű építésmód gazdaságossága, gyorsasága. a tanulmány alapján a tti máris megkezdte az ujjalotai lakótelep mintegy 600 lakásos társasházi negyedének tervezését. az év második felében készülnek el a kivitelezési dokumentációk, amelyek szerint a nagy családoknak építenek négyszintes paneles társasházakat, háromszobás, összkomfortos - általában 80 négyzetméter alapterületű - lakásokkal.

a téglá- és kőhabsalak-blokkból építhető családi-sor-és társasházakról két gyűjteményt adtak ki, összesen 32 tervvel. ezek a tervek is elsősorban a telepszerű beépítéshez nyújtanak segítséget, így főleg a földszintes és emeletes sor- és társasházak választékát növelik. a gyűjteményekből kiválasztott terveket és a műszaki leírásokat az építésügyi tájékoztatási központtól lehet beszerezni, így már csak a dokumentáció helyszíni adaptálását kell elvégezni.

az országos saját ház-építési célprogram fontos része e három tervgyűjtemény, de a munka nagyobb része ezután következik, mert meg kell teremteni a blokkos és paneles saját házak építésének szervezeti, kivitelezési feltételeit is. az elképzelések szerint elsősorban a tanácsi vállalatoknak és az építőipari szövetkezeteknek kell felkészülniük e korszerű saját ház-építési módszerek széleskörű felhasználására. /mti/

11.43/ny

-21-

Tó
13²⁵

bb 34. elfogadták az új dunaujvárosi városrész beépítési tervét
vid/ká/ny hgy 1970. május 12.

dunaujvárosban sikeresek voltak a tavaszi tanácstagok be-
számolói - állapította meg keddi ülésén a dunaujvárosi tanács
végrehajtó bizottsága. a beszámolókon 414 felszólaló 831 kérdést
tett szóvá. a hozzászólások túlnyomó többsége közérdekű bejelen-
téseket és javaslatokat tartalmazott. az észrevételek egy részére
a tanácstagok a helyszínen megadták a választ, többségük feldol-
gozása folyamatban van. a legtöbb felszólalás a városépítéssel
és szépítéssel, a park- és lakóházvédelemmel foglalkozott.

a végrehajtó bizottság ezután elfogadta a dózsa györgy 2. vá-
rosrész beépítésének tanulmánytervét, ahol többnyire tízzintes
pont- és sávházakban több mint ezer lakást építenek. itt épül
fel a városkapu és az új művelődési ház is. /mti/

bb 35. osztrák kiadó budapesti tájékoztatója
t sz/mm/ny ie hgy 1970. május 12.

a bécsi szocialdemokratischer verlagskonzern kedden a duna
intercontinental szállóban filmvetítéssel és koktélpartival
egybekötött tájékoztatót tartott a külkereskedelmi és külke-
reskedelmi joggal felruházott iparvállalatok propaganda-szak-
értői számára. az osztrák kiadó képviselői bemutatták, hogy a
magyar vállalatok milyen kiadványokban, lapokban ismertethetik
tevékenységüket és közzétehetnek reklámokat. /mti/

bb 37. átadták a kormány vándorzászlaját a kállósemjéni új élet
termelőszövetkezetnek

vid/ká/mné/ny hgy 1970. május 12.

a kormány az 1969 évre meghirdetett országos gazdálkodási ver-
senyben elért kimagasló eredményeiért kiváló termelőszövetkezeti
gazdaság címmel és vándorzászlóval tüntette ki a 3.000 holdnál
kisebb területen gazdálkodó termelőszövetkezetek közül a kálló-
semjéni új élet termelőszövetkezetet. a kitüntetést kedden dr.
korom Mihály Igazságügyminiszter adta át székely Györgynek, a kö-
zös gazdaság elnökének. az ünnepségen megjelent kállai sándor, a
szabolcs megyei pártbizottság titkára. /mti/

11.57/ny

-22-

Tó
13²⁰

bb 36. rendelet az élelmiszeripari dolgozók képzéséről
1 jf/tr/ny ie la 1970. május 12.

megjelent a mezőgazdasági és élelmiszeripari miniszter rende-
lete az élelmiszer- és feldolgozóiparban foglalkoztatott fizikai
dolgozók továbbképzéséről és a betanított munkások képzéséről.
a rendeletre azért volt szükség, mert a mezőgazdaságban, élel-
miszeriparban, eredészetben stb. alkalmazott gépek kezelése, a
korszerű technológiák alkalmazása és a szakszerű irányítás egy-
re magasabb fokú képzettséget követel a dolgozóktól. a rendelet
ennek megfelelően intézkedik arról, hogy a speciális ismereteket
igénylő munkakörökben megkezdjék a szakemberképzést, illetve to-
vábbképzést. az időszakos mezőgazdasági munkák ellátásához ezen-
tul kiegészítő jellegű képzést is kaphatnak az arra jelentke-
zők. a munkacsapat - vagy brigádvezetők szervezett képzésére tan-
folyamokat indítanak. a rendelet szerint azokban a munkakörökben,
amelyeknek ellátásához nem szükséges a szakmunkás végzettség,
megindítják a betanított munkások oktatását. erre mindenképpen
szükség van, hiszen a mezőgazdaság egyes területein nemcsak
a gépek értéke, hanem a balesetveszély is fokozódik és emiatt
sem nélkülözhetők az alapvető szakmai ismeretek. /mti/

bb 38. barkácsbolt nyílt

t os/j/ny ie hgy 1970. május 12.

kedden délelőtt a 6. kerületi rózsza ferenc utca 43 szám
alatt megnyílt budapest és egyben az ország első saját műhellyel
rendelkező barkácsboltja. legfontosabb újdonsága, hogy ott nem-
csak szerszámokat kölcsönözni, hanem műhelyben barkácsolni
is lehet. a munkához szükséges nyersanyagokat - fa-, vas-, szí-
nesfém-hulladékokat - olcsó áron a helyszínen meg lehet vásárol-
ni. így például a belkereskedelmi forgalomban egyébként 120-130
forintos farostlemez itt 25-30 forintért kapható. a szerszám-
kölcsönzésen és a műhely biztosításán kívül ingyenes szakmai ta-
nácsadást is nyújtanak.

az új bolt tapasztalatainak hasznosításával később a fő-
városban több hasonló üzletet nyitnak. vidéki városok - főként
pécs, kecskemét, szombathely, szeged - is érdeklődnek.

a belkereskedelmi kölcsönző vállalat profiljának kétirányú
bővítése - szerszámkölcsönzés és árusítás - mellett a közel-
jövő fő eseménye: a 6. kerületi káldy gyula utcában barkácsáruház
nyílik. /mti/

12.18/ny

-23-

Tó
13²⁰

bb 39. a tavalyinál ezer holddal több rizsvetés szolnok megyében
vid/kz/ny hgy 1970. május 12.

az alföld egyik fontos rizstermelő vidéken - a nagykunsgban, és a tiszamenti részekén - az idén újabb ezer holddal növelték a rizs vetésterületét. a táj közös gazdaságai mostmár csaknem tizenhét ezer holdon termelik a „vizigabonát”, bár a változókonny, jobbára hűvös időjárás nem kedvez a rizsnek, a szövetkezeti gazdák folyamatosan vetik. április második felétől eddig mintegy hat-nyolc ezer holdon tették földbe a magját, s a már bevetett táblákat el is árasztották vízzel. a vetésterület növekedése összefüggésben van azzal, hogy az utóbbi években jövedelmezőbbé vált a rizs termelése. a terület növekedése következtében várható nagyobb termés fogadására a karcagi rizshántoló malom területén ezerkétszáz wagonos új rizstároló épül. /mti/

bb 40. befejeződött az angolna halászat a balatonon
vid/kz/ny hgy 1970. május 12.

befejeződött az angolna tavaszi vonulási ideje, s ezzel együtt a nagyüzemi halászat is. a siófoki zsilipnél felállított két csapdából naponta 10-15 mázsát emeltek partra. az idén az időjárás is kedvező volt: a magas vízállás miatt állandóan „csapolni” kellett a tavat és így éjjel-nappal „üzemben” lehettek az angolnafogó csapdák. az eredmény várakozáson felül, szinte rekord szintet ért el. az egész évre tervezett 300 mázsával szemben már a most befejeződött időnyben több mint 350 mázsa angolna került szárazra. többségét - mintegy 80 százalékát - egy osztrák halkereskedő vásárolta meg. a kifogott angolna értéke meg haladja a 3 millió forintot. az őszi vonulási illetve halászati időszakban még ennél is többre számítanak. /mti/

bb 41. kaszálják a lucernát somogyban
vid/kz/ny hgy 1970. május 12.

somogy megye állami és szövetkezeti gazdaságai az időszak legfontosabb és legsürgetőbb munkája - a kukoricavetés - mellett megkezdték a lucerna első kaszálását is. a több mint husz ezer holdnyi lucerna jó termést ígér. a balatonszabadi november hét termelőszövetkezet határában 15 mázsás, a balatonnagybereki állami gazdaságban 12 mázsás átlagtermésre számítanak. a lucerna egy részét hideg és forrólevegős, szárítóknban készítik elő a téli tárolásra. nagyberkiben készületben áll a lucernaliszt készítő üzem is. /mti/

12.35/ny

-24-

bb. 42. budapesten ülészik a kgst belkereskedelmi bizottságának közgazdasági munkacsoportja

t kf/kf/e cz

1970. május 12.

kovács ferenc, az mti munkatársa jelenti:

a kgst-tagországok belkereskedelmi miniszteri tanácskozó testületének magyar irányítással működő közgazdasági és tudományos munkaszervezési munkacsoportja május 12-15 között budapesten tartja második ülését. a bolgár, csehszlovák, lengyel, magyar, mongol, ndk-beli, román és szovjet kereskedelmi szakemberek tanácskozását keserű jánosné belkereskedelmi miniszterhelyettes kedden reggel ünnepélyesen nyitotta meg a gundel-teremben.

a munkacsoportnak múlt évi megalakulása óta ez az első érdemi tevékenysége. a négynapos ülésen a kereskedelmi és vendéglátóipari szakemberképzés közös problémáit, az országonként azonos és a sajátos, de általánosítható tapasztalatokat vitatják meg. megbeszéljük a kgst-országok oktatási intézményei közötti együttműködés fejlesztésének lehetőségeit. megtárgyalják a legutóbbi budapesti belkereskedelmi tudományos konferencia tapasztalatait, a belkereskedelmi szervek közötti tudományos-műszaki együttműködés fejlesztésének tennivalóit. az ülés résztvevői meglátogatnak több oktatási intézményt, köztük a keszthelyi vendéglátóipari főiskolát, az ecseri uti szakmunkásképző iskolát, a fővárosi pénztárosképző iskolát, stb.

x x x

az ülés első napirendi pontjaként a szakmunkásképzés helyzetét, problémáit, tennivalóit, s az ezzel kapcsolatos együttműködés lehetőségeit tárgyalták meg. az életszínvonal növekedése a szocialista országokban fokozta a kereskedelem, a vendéglátás és az idegenforgalom társadalmi jelentőségét, az e szakmák iránti követelményeket. ugyanakkor szinte valamennyi szocialista országban gondot okoz a kereskedelem és a vendéglátóipar személyzetének megfelelő színvonalu utánpótlása. ezekben az ága-
zatokban a munkakörülmények általában kedvezőtlenebbek az átlagosnál, e szakmák nem eléggé népszerűek a fiatalok körében.

/folyt.köv./

13.10/e

- 25 -

Tó1320

I szakközépiskolát, a Kereskedelmi és Vendéglátóipari

bb. 42. /budapesten...folyt./e

magyar előterjesztés alapján szóba került a szakosítás, az elméleti és gyakorlati oktatás összhangjának problémája. a javaslat szerint a kereskedelmi és vendéglátóipari oktatásban előtérbe kell helyezni a nevelőmunkát, hiszen a kereskedelem dolgozóinak naponta többmillió vásárlóval kerülnek kapcsolatba. részletesen foglalkozott az ülés a továbbképzés fontosságával. e területen nemcsak egymás módszereinek megismeréséről, hanem közös tevékenységről is szó lehet. magyar javaslat: olyan közös oktatási intézmény létrehozása, amely több ország fiatal szakembereinek továbbképzését teszi lehetővé; minden ország más-más területen nyújthat alkalmat magasszintű továbbképzésre.

a munkacsoport ajánlást készített a kereskedelmi, vendéglátóipari és idegenforgalmi oktatás fejlesztésére, az ezzel kapcsolatos együttműködésre. az ajánlást június elején a kelet-országok belkereskedelmi minisztereinek tanácskozási testületé elé terjesztik jóváhagyásra.

a munkacsoport ülése szerdán a tudományos műszaki együttműködés tapasztalataival, tennivalóival foglalkozik. /mti/

...-

bb. 43. időjárásjelentés

sz/e

1970. május 12.

a meteorológiai intézet jelenti május 12-én, kedden, 12 órakor:

az évszakhoz képest hűvös idő

a szovjetunió európai területének északi részén és finnországban még mindig a sarkvidéki eredetű hideg levegő irányítja az időjárást. hatására éjszaka fagypont alá süllyedt a hőmérséklet és napközben sem mérnek 2-5 foknál magasabb hőmérsékletet. az évszakhoz képest hideg az idő európa nyugati és középső részein is, valamint az ibériai-félszigeten és olaszországban. ezeken a területeken változóan felhős az ég, sokfelé esik az eső és a hétfőn kialakult legmagasabb hőmérsékletek 4-6 fokkal alacsonyabbak voltak a legutóbbi évek átlagánál. a földközi-tenger keleti térségéből viszont meleg levegő áramlik délkelet-európa fölé és ott meleg nyári időjárást okoz. a kárpát-medence időjárását egyelőre még a közép-európa fölött elhelyezkedő hideg levegő határozza meg. /folyt.köv./

13.13/e

- 26 -

13⁴⁵ 1b

bb. 43. /időjárás...folyt./e

házánkban hétfőn általában 8-13 órán át sütött a nap. néhány helyen hullott jelentéktelen mennyiségű eső. egy-két helyen zivatar is keletkezett. napközben 19-26 fokig emelkedett a hőmérséklet. ma hajnalra 5-11 fokig hűlt le a levegő. délkelet országszerte változóan felhős volt az ég. délkeleten esett az eső. 11 órakor az erősen felhős, esős helyeken csak 13-14, a kevésbé felhős részeken 20-21 fokot mértek.

budapestben hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 18,5 fok volt, a sokévi átlagnál 3,4 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapestben a hőmérséklet 18 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 753 milliméter, gyengén süllyed.

várható időjárás szerda estig: változó mennyiségű felhőzet. ma többfelé, szerdán kevesebb helyen eső, zivatar. mérsékelt, napközben megélénkülő délnyugati, nyugati szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 6-11, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: 18-23 fok között.

a duna vízállása budapestnél 510 centiméter. /mti/

...-

bb. 44. szerdán érkezik budapestre aldo moro olasz külügyminiszter

1 fe/mm/e zs cz

1970. május 12.

mint ismeretes, péter jános külügyminiszter meghívására szerdán hivatalos látogatásra hazánkba érkezik aldo moro olasz külügyminiszter. magyarországi utazására az eredeti tervek szerint február első felében került volna sor, a látogatást azonban akkor - az olasz kormányválsággal összefüggő tárgyalások miatt - későbbi időpontra halasztották.

moro magyarországi utját és itt folytatandó tárgyalásait élénk nemzetközi érdeklődés előzi meg. a második világháború befejezése óta olasz külügyminiszter még nem tett látogatást magyarországon. a két állam között kialakult élénk kulturális csereszony mellett, a realisabb politikai és gazdasági kapcsolatok megteremtése felé az első lépést szilágyi béla magyar külügyminiszterhelyettes 1969 októberében tett látogatása jelentette. ekkor írták alá a magyar-olasz konzuli egyezményt és cserélték ki a két ország közötti kulturális egyezmény ratifikációs okmányait. /folyt.köv./

13.20/e

- 27 -

13⁴⁵ 1b

bb. 44. /szerdán érkezék...folyt./e

az 54 éves aldo moro - aki fiatalon, már 24 éves korában a büntetőjog tanára volt a bari egyetemen - politikai pályafutását is korán kezdte: a fasizmus éveiben a katolikus diákszövetség elnöke volt, majd a katolikus főiskolások szövetségét irányította. a második világháború után hamarosan a politikai élet első vonalába került: a kamarának - tehát az olasz parlament alsóházának - 1948 óta tagja, s 1953-ban már a kereszténydemokrata képviselőcsoport elnöke. a kormányba 1949-ben került külügyi államtitkárként. 1955-től négy éven át volt - előbb igazságügyi, majd oktatásügyi - miniszter. 1959 márciusában fanfanitól vette át pártja politikai főtitkárának tisztét, hogy ketten együtt elindítsák a kereszténydemokráciát, az úgynevezett „nyitás balra”, jelszava alatt egy új politikai uton. aldo moro 1963-ban az akkori középbal-kormány miniszterelnöke volt.

különösen az utóbbi években, nem utolsósorban a rendkívül erősen fejlődő olasz ipar képviselőinek ösztönzésére is, bizonyos változás észlelhető az olasz kormány külpolitikájában. erre utal „az évszázad üzlete”, a fiat művek és a szovjet ipar nagyhorderejű megállapodása, s a magyar-olasz kereskedelmi kapcsolatok örvendetes kiszélesedése is. a budapesten 1969 november 15-én aláírt hosszulejáratu, 1974. december 31-ig érvényes, magyar-olasz kereskedelmi és gazdasági megállapodás új fejezetet nyitott a két ország közötti árucseretforgalmi kapcsolatban. a megállapodás hangsúlyozza a kooperáció jelentőségét és rögzíti, hogy mindkét fél hatékonyan elősegíti a kooperációs tevékenységet, a hatóságok pedig kiadják az összes, ehhez szükséges engedélyt. a megállapodás értelmében a magyar exportnak - a különféle olasz import liberalizációs rendelkezésekből kifolyólag - mintegy 70-80 százaléka nem esik mennyiségi korlátozás alá. a magyar külkereskedelemben egyébként a nem szocialista országok között olaszország közvetlenül az nszk után következik, részesedése a teljes magyar exportban 4,9 százalék, az importban pedig 3,9 százalék.

olaszország jelenleg a világ ipari ranglistáján a 7. helyen áll, s így érthető, hogy sok új piacra van szüksége, elsősorban Európában. a külkereskedelmi kapcsolatok további bővítéséhez azonban kedvezőbb politikai légkörre van szükség, s ez sürgeti olaszországot, hogy - a nato-hoz való elkötelezettsége fenntartása mellett - párbeszédet folytasson a szocialista országokkal, így a magyar népköztársaság kormányköreivel. az olasz kormánynak ezt a törekvését nyilvánvalóan támogatja az olasz közvélemény, mivel ez elősegítheti a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élésének megvalósítását. a közeledés politikájának híveikhez tartozik olaszországban aldo moro külügyminiszter. /mti/

13.25/e

1345 T3

...

- 28 -

bb. 46. koncentrált kutatások az erdészetben - tudományos ülés az akadémián

t jf/gk/e 1e cz

1970. május 12.

kedden a magyar tudományos akadémián dr. gergely istván mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettes megnyitotta az erdészeti tudományos ülést, amelyen az ország különböző vidékeiről 300 szakember vett részt. a miniszterhelyettes elmondta, hogy az mszp kb tudomáspolitikai irányelveinek megfelelően az élelmiszer- és mezőgazdaságban nagy jelentőségű témák megoldására koncentrálták a kutató erőket. most már csak 25 nagyobb programon és 150-nél nem több középtávú kutatási feladaton dolgoznak a szakemberek, akiknek munkáját másfél milliárd forint értékű álláskereső eszköz segíti.

ezután dr. keresztési béla, az erdészeti tudományos intézet igazgatója előadásában rámutatott: az utóbbi ötven évben 3,5 millió köbméter fát termeltek ki átlagosan évente, 1970-ben ennek a mennyiségnek kétszeresét, 7 millió köbmétert vágnak ki. ezt az eredményt a 310 község határában csaknem hat-ezer hektáros kísérleti területen működő tudományos kutatók is elősegítették. a kisparcellákról ma már egyre inkább nagyüzemi körülmények közé viszik a kísérleti anyagot, a nagyüzemi próbákat ujabban egy-egy erdészeti kerületnek megfelelő nagyságu területre koncentrálják. ilyen terület például a gödöllői arborétum, a zalaerdői fenyőkísérleti telep és a lillafüredi kísérleti bázis.

az igazgató megállapította: a kutatók felmérései egyöntetűen azt bizonyítják, hogy az erdők termőképessége ma még korlátsínes kihasználva, még a természetes bükkösök is csak 70 százalékát adják a lehetséges fategmésnek, pedig ezekről az erdőköről sokáig azt hitték, hogy csaknem a maximumot nyújtják. még kedvezőtlenebb a helyzet az erdei fenyvesek, az akácok és a csereserdők esetében.

a tudományos kutatásra fordított összeg - a felmérések szerint - bőségesen kamatozik. erre egyetlen adat: 15 év alatt az erti alig tízmillió forintot költött nyárfakutatásra, az ebből származó haszon viszont másfél milliárd forintos értékgyarapodást hozhat az erdőben. néhány világraszóló eredményt is produkáltak a magyar erdőkutatók: például tulszárnyalták a rekorder svéd erdei fenyő - magtermelő ültetvények évi hektáronkénti ötkilós termésátlagát; a hasonló magyar ültetvényekről 30 kiló magot gyűjtenek be.

/folyt.köv./

13.43/e

- 29 -

T31400

bb. 46. /koncentrált...folyt./e

ezután dr. gergely istván miniszterhelyettes dr. babos imre nyugalmazott kutatóintézeti tudományos osztályvezető, címzetes egyetemi tanárnak, dr. mayer Antal egyetemi tanárnak és bánó istván intézeti tudományos főmunkatársnak, a szombathely melletti károni arborétum vezetőjének kiváló munkásságuk elismerésül átadta a magyar erdészeti kutatás megalapítójáról elnevezett vadas Jenő emlékérmét. /mti/

...-

bb. 45. a cambridgei egyetemi kiadó könyvkiállítása budapestben

t ms/gk/e zs

1970. május 12.

jelentős könyvkiállítás nyílt meg kedden az akadémiai könyvesboltban. a nagymultu londoni cambridge university press mintegy 700 kötetes válogatásban mutatja be az angol könyvkiadásban is előkelő rangot biztosító termését. a kiadványok széles skálájában bibliográfiák, kézirat-katalógusok, filozófiai és tudománytörténeti művek éppúgy szerepelnek, mint történelmi, közgazdasági, pedagógiai vagy klasszika-filológiai kiadványok. az angol nyelvészeti könyvek mellett láthatók a shakespeare életművét közreadó sorozatok, a nagy íróról szóló tanulmányok is. a társadalomtudományi könyvek mellett felsorakoznak a matematikai, fizikai, kémiai, biológiai, endokrinológiai, általános mikrobiológiai, pszichológiai, orvostudományi szakirodalom alkotásai, továbbá nyelv- és tankönyvek, építészeti szakkönyvek is.

a megnyitáson az angol nagykövetség is képviseltette magát. f.h. hinsley, a cambridgei egyetem professzora megnyitójában történelmi áttekintést nyújtott az évszázados multu kiadó tevékenységéről.

a mostani kiállítás viszonzásaképpen az akadémiai kiadó összesen angliában mutatja be termékeit.

a kiállítás május 16-ig minden nap 10 és 18 óra között tekinthető meg, és a kiállított könyvek meg is vásárolhatók, illetve megrendelhetők. /mti/

...-

- 30 -

13.48/e

To 1400

bb. 47. kitűnő olajbányász teljesítmény

vid/e kz cz

1970. május 12.

a nagyföldi kutató- és feltáró üzem szakemberei a hód 1. számú hatezer méter mélységűre tervezett furási ponton rendkívül figyelemreméltó eredményt értek el. varga lajos főfúrómester rd 50-es típusu nagyteljesítményű furóberendezéssel dolgozó brigádja 4010 méteres mélységben kilenc egész ötnyolcados méretű béléscsővet épített be sikeresen, s ezzel biztosították a rekord mélységűre tervezett kutatófurás zavartalan folytatását. különleges nagy feladatot jelentett a beépített béléscsövek cementezése. ehhez a művelethez kevés híján négyezer zsák cementet és 480 zsák kvarclisztet használtak fel. a cement közé rádióaktív izotóp anyagot is keverték. ezek segítségével különböző fontos megfigyelésekre nyílik lehetőség.

a művelet végrehajtásánál szinte egy egész műszaki hadosztály, tevékenykedett. tizenegy cementkeverő portarátály és 18 agregátor munkáját hangozták össze az izotóp indító, a víz utánpótlását biztosító, az iszaputánnomást végző rendszerrel és a rádióaktív izotópot észlelő csoport megfigyeléseivel. a művelet végrehajtása közben tíz rádiótelefonon tartották az egyes munkahelyek között a kapcsolatot. /mti/

...-

bb. 48. magyar szállítási delegáció utazott finnországba

1 kf/kf/e 1e cz

1970. május 12.

harmati sándor máv vezérigazgatóhelyettes és speer norbert erdért vezérigazgató vezetésével a vasut, az erdért és a lignimpex szakembereiből álló delegáció utazott kedden délután finnországba.

a magyar küldöttség nyolcnapos tanulmányutja során a finn vasut faipari szállítási és anyagmozgatási módszereiről szerez tapasztalatokat, amelyeket a záhonyi vasuti csomóponton hasznosítanak majd. /mti/

...-

13.55/e

- 31 -

To
1430

bb. 49. véget ért a Lenin centenárius ülészek az akadémián

t ms/mm/e zs cz

1970. május 12.

Kedden a magyar tudományos akadémia dísztermében korreferátumokkal folytatódott az akadémia és az MSZMP központi bizottsága társadalomtudományi intézetének a Lenin-centenárium alkalmából megrendezett ülészaka.

Az első előadó, Tókei Ferenc, az akadémia filozófiai intézetének igazgatója Lenin és a kulturális forradalom című témáról tartott korreferátumot. Pál Lénárd, az akadémia központi fizikai kutató intézetének igazgatója tudomány és társadalom címmel adott elő. Kovács István, az akadémia állam- és jogtudományi intézetének igazgatóhelyettese a társadalom gazdasági berendezkedése és a kapitalizmusból a szocializmusba való átmeneti korszak alkotmánya, Kulcsár Kálmán, az akadémia szociológiai kutató csoportjának igazgatója pedig a szocialista jogpolitika Lenini elvei című előadásával járult hozzá az ülészek sikeréhez.

A kétnapos ülészek erdei-gruz tibornak, a magyar tudományos akadémia elnökének zárszavával ért véget. Az elnök kiemelte: a tudomány művelőinek tiszteletadása az emberiség nagy géniusza előtt az ünnepi megemlékezésen túl saját munkájukra is kihat.

A referátum és a korreferátumok sokoldalúan tárták fel, hogyan alakultak ki Lenin gondolatai a kapitalizmusból a szocializmusba vezető átmeneti korszakban, s hogyan irányították ezek a politikai tevékenységet. Jól kidomborodott, hogy a gondolatok és tettek nem a valóságtól függetlenül előre elképzeltetek voltak, hanem a mindenkori valóságos helyzet dialektikus materialista elemzésén alapultak. Az is kitűnik, hogy a társadalmi-politikai valóság változtával a tapasztalatok kiértékelésével miként változtak ezek a gondolatok, és elhatározások abból a célból, hogy a mindenkori társadalmi helyzetnek megfelelően szolgálhassák a haladást. Az előadók szemléltető módon világították meg Lenin gondolatainak fényében napjaink számos problémáját is.

Lenin életművének vizsgálata, eszméinek tanulmányozása és gondolkodásmódjának, valamint elhatározásai kialakulásának az elemzése minket is hozzásegít, hogy minél célravezetőbb módon keressük napjaink társadalmi problémáinak a megoldását és minél hatékonyabban szolgálhassuk a haladást. /mti/

14.03/e

- 32 -

Tb
o 14³⁰

bb. 50. bolgár oktatásügyi küldöttség érkezett hazánkba

k vt/mm/e zs cz

1970. május 12.

Ilku Pál művelődésügyi miniszter meghívására Stefan Vasilev bolgár oktatásügyi miniszter vezetésével kedden háromtagú küldöttség érkezett hazánkba. A delegáció tárgyalásokat folytat a művelődésügyi minisztérium vezetőivel a két ország oktatásügyi kapcsolatainak további kiszélesítéséről. /mti/

bb. 51. „konferenciák napja”, miskolcon

vid/e kz cz

1970. május 12.

A „konferenciák napja”, volt kedd a borsodi műszaki hetek rendezvénysorozatában. A miskolci nehézipari műszaki egyetemen, a könyvtár nagy előadótermében, a közlekedéstudományi egyesület miskolci szervezetének rendezésében a szállítók és a szállítatók tanácskoztak az ugynevezett „szállítási lánc”, fejlesztésének kérdéseiről. Az ország különböző vidékeiről összejött mintegy 250 szakember előtt dr. Zahmenszky József az autóközlekedési tröszt vezérigazgatóhelyettese rámutatott, hogy a jelenlegi viszonyok között már nélkülözhetetlen a tudományos alapossággal rendszerezett szállítási lánc megszervezése. Az átrakási csomópontok kialakítását, a rakodás gépesítését úgy kell megoldani, hogy fennakadás nélküli kapcsolat legyen mind a szárazföldi, mind pedig a vízi közlekedésben.

A kétnapos szállítási konferencián együttesen csaknem 20 előadás hangzik el. A konferencia konkrét ajánlásokat tesz az illetékes szerveknek azzal összefüggésben, hogy a szállítási lánc folyamatossága érdekében kinek, hol, mikor és mit kell tennie, beruházni, gépesítenie. Ezzel azt akarják elérni, hogy a meglehetősen nagy beruházások időben és kellő körültekintéssel történjenek meg.

Az egyetem főépületének előadótermében ugyanezen a napon nyílt meg a gépipari tudományos egyesület és a nehézipari műszaki egyetemmel közös rendezésben négy napos gépjáratéchnológiai konferencia. Résztvevői a gépipar technológiai fejlesztésének aktuális kérdéseiről, a gépjáratéchnológiai módszerek fejlődéséről tájékozódhatnak, s megvitatják az előregyártási, a megmunkálási, valamint a gépek felújításával, karbantartásával kapcsolatos kérdéseket. /mti/

14.10/e

14.20/e

14

14³⁰

- 33 -

bb. 52. kiadták borsod megye irodalmi dívját

vid/e fm cz

1970. május 12.

a borsod megyei tanács a közelmúltban irodalmi dívját alapított azoknak a prózai, illetve lírai műveknek a jutalmazására, amelyek művészi színvonalon ábrázolják a megye életét.

a tízezer forintos irodalmi dívját első alkalommal kedden adta át dr. Ladányi József, a megyei tanács vb elnöke, Gyulás Mihálynak, a napjaink című miskolci irodalmi folyóirat főszerkesztőjének a közelmúltban megjelent, borsodi vonatkozású műveért. /mti/

...-

bb. 53. Tamás László népi kerámikusművész kiállítása kaposvárott

vid/e fm cz

1970. május 12.

kedden kaposvárott a tit megyei székházában dr. Dravecky Balázs, a kaposvári Rippl-Rónai Múzeum igazgatóhelyettese megnyitotta Tamás László, a népművészet mestere népi kerámiáinak kiállítását. Tamás László, aki szekszárdon nagybátyjától tanulta meg a fazekas- és kályhamesterséget, husz éve dolgozik a kaposvári agyag- és háziipari szövetkezetnél. Ez alatt az idő alatt számos elismerésben részesült munkásságát. Harminc esztendője foglalkozik népművészettel és népi kerámiával nemcsak hazánkban, hanem külföldön is kedveltek. Különböző népszerű alkotásai hollandiában, svédországban, Angliában, Lengyelországban és a német demokratikus köztársaságban. /mti/

...-

bb. 54. országjáró diákok találkozója majkpusztán

vid/e fm cz

1970. május 12.

kedden majkpusztán rendezték meg az országjáró diákok komárom megyei találkozóját. ezeröttszáz fiatal töltötte a napot országhatárban, az erdővel övezett, festői környezetű pusztán. az országjáró diákok különféle ügyességi versenyeken mérték össze tudásukat.

a megyei találkozó ifjúsági gyűléssel zárult. /mti/

...-

14.17/e
14.25/e

- 34 -

14.31

bb. 55. felrobbant a második világháborúból származó kézigránát

i zsu/lk/e zs

1970. május 12.

a 2. világháborúból visszamaradt kézigránátokat talált gyöngyössolymos községben Sipos Tamás 39 éves iskolaigazgató-helyettes. a gránátokat szét akarta szerelni, közben az egyik gránát felrobbant. Sipos Tamás olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a szobában tartózkodó palotai Mihály 45 éves és Molnár Lászlóné 33 éves tanár pedig súlyos sérülést szenvedett. a baleset ügyében a rendőrség megindította a vizsgálatot. /mti/

...-

bb. 56. radnóti-émlékbizottság gyűrött

vid/e fm cz

1970. május 12.

a hazafias népfront győr-sopron megyei bizottsága elnökségének határozata alapján Győr városa a jövőben a szocialista hazafias költészet találkozóhelye lesz. a hazafias költészet és radnóti Miklós emlékének ápolására a megyében megalakul a radnóti-émlékbizottság, amely két évenként országos pályázatot hirdet és meghívásos versmondó versenyt rendez az írószövetség és a hazafias népfront országos tanácsának támogatásával.

az elnökség úgy határozott, hogy először - Győr városi rangra emelésének 700. évfordulója eseményeihez kapcsolódva - 1971-ben hirdetik meg a versenyt, illetve a pályázatot. /mti/

...-

bb. 57. halálos végű verekedés

i zsu/lk/e zs cz

1970. május 12.

ujfehértón Pataki Sándorné 50 éves háztartásbeli két fiával - a 20 éves Sándorral és a 19 éves Ferencsel - szomszédjukhoz, Káposznyák János 31 éves gépkocsivezetőhöz mentek televíziót nézni. a házigazda szóváltásba keveredett Pataki Sándornéval, megtámadta az asszonyt és egy késsel a karján megsebesítette. Káposznyák és a két fiú között is tetlegességre került sor: a fiatal emberek Káposznyákot úgy fejbe ütötték, hogy az súlyos sérülésébe a kórházba szállítás után belehalt. a rendőrség Pataki Sándort és Ferencet előzetes letartóztatásba helyezte. /mti/

14.30/e

...-
- 35 -

TÖM 500

bb. 58. közlekedési balesetek

zsu/lk/e zs cz

1970. május 12.

csanádpalota és mezőhegyes között egy földuton hajtott lovaskocsiját Longó István 31 éves gazdálkodó. a lovak megbokrosodtak és a kocsi az árokba borult. Longó István olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. vele utazó 6 éves kislány könnyű sérülést szenvedett.

a fejér megyei szár község határában az m 1-es ut elágazásában segédmotoros kerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget Gyurkó Sándor 64 éves nyugdíjas és összeütközött egy személyautóval. a baleset következtében Gyurkó Sándor olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. /mti/

bb. 60. a gyermek és az olvasás - országos ankét sárospatakon

vid/e fm cz

1970. május 12.

a gyermek és az olvasás kapcsolatáról kedden sárospatakon kétnapos ankét kezdődött a városi tanács, a felsőfoku tanítóképző intézet, valamint a magyar írók szövetségének rendezésében. a résztvevőket Károlyi István, a felsőfoku tanítóképző igazgatója üdvözölte, majd Fábrián Zoltán író, az „Olvasó népet”, „mozgalom titkára” tartott referátumot: a mozgalom eddigi eredményeiről. elmondotta többek között, hogy az olvasás megszerettetését, az alapok lerakását már az általános iskolában kell megkezdeni. ott kell megkedveltetni a gyermekkel a betűt, hogy azután céltudatosan vegye kezébe a könyvet.

a kétnapos tanácskozáson az előadók elemzik többek között az olvasóvá nevelés gyakorlati tapasztalatait, az uttoró mozgalom bekapcsolását a könyv megszerettetésébe, a gyermekklubok szerepét az olvasóvá nevelésben.

az országos tanácskozás megnyitása alkalmából kedden kiállítás nyílt a felsőfoku tanítóképzőben, ahol a sárospataki általános iskolás gyerekek olvasmányélményeik alapján készített csaknem száz rajzát mutatják be.

kedden este Darvas József Kossuth-díjas író, az írószövetség elnöke irodalmi esten emlékezett meg a közelmúltban elhunyt Váci Mihály és Veres Péter munkásságáról. /mti/

14.40/e :

- 36 -

Tb 1500

bb. 61. megkezdődtek a szovjet műszaki tudományos napok

t tz/lk/e 1e cz

1970. május 12.

kedden délelőtt a technika házában ünnepélyesen megkezdődött a szovjet műszaki tudományos napok eseménysorozata.

május 12 és 20 között kiemelkedő szovjet szakemberek 27 előadásban ismertetik a szovjet műszaki kutatások legújabb eredményeit a magyar ipar műszaki színvonalának emelése szempontjából legjelentősebb területeken. a szovjet előadásokat péntekig bezárólag budapesten, a technika házában tartják, szombaton ugyanitt filmek vetítésével illusztrálják az elhangzottakat, jövő héten pedig diósgyőrött, szegeden, Székesfehérvárott, Győrött, Mosonmagyaróváron és Veszprémben ismétlik meg a helyileg legnagyobb érdeklődésre számot tartó előadásokat.

a szovjet műszaki tudományos napokat a szovjetunió minisztertanácsának tudományos és műszaki állami bizottsága rendezi a szovjet műszaki tudományos egyesületek össz-szövetségi tanácsa és annak kilenc tagegyesülete, továbbá az össz-szövetségi ismeretterjesztő társulat három szervezete, három szovjet ösz-szövetségi minisztérium, a filmfőigazgatóság, valamint az ukrán szovjet szocialista köztársaság tudományos akadémiaja két intézetének közreműködésével. magyar részről szerepet vállalt a rendezésben a műszaki és természettudományi egyesületek szövetségének 18 tagegyesülete.

a megnyitó ülésen a magyar politikai és tudományos élet számos vezető egyénisége vett részt. ott volt f.j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete és a diplomáciai testület több tagja. az ünnepi ülés dr. ajtai Miklósnak, az mszmp politikai bizottsága póttagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének üdvözlő szavaival kezdődött, aki az mszmp központi bizottságának és a magyar népköztársaság kormányának üdvözlését tolmácsolta a szovjet előadóknak és a megjelenteknek.

ezután k.p. csernyajev, a szovjetunió minisztertanácsa tudományos és műszaki állami bizottságának elnökhelyettese vázolta a szovjet műszaki-tudományos munka hatalmas arányu fejlődését, amihez az indítást a modern tudományos műszaki és gazdasági prognosztika első dokumentuma, Lenin „a tudományos műszaki terv vázlata”, című utmutató írása adta meg. ezt az irányítást követve jutottak el oda, hogy jelenleg a szovjetunióban a tudományos intézetek száma megközelíti az ötezetet, a tudományos kutatóké pedig a 870 ezret.

/folyt.köv./

14.50/e

- 37 -

NA 1510

bb. 61. /megkezdődtek...folyt./e

- a tudomány és a technika azonban - mondotta - ma már túlnőtt az egyes országok határain, a fejlődéssel csak egyre erőteljesebb nemzetközi együttműködésben lehet lépést tartani. a kgst-országok együttműködése a tudományos műszaki haladás terén a közösség létrejöttének első napjai óta állandóan és gyorsan fejlődött. a szovjetunió, amely már akkor hatalmas tömegű ismeretek birtokában volt, internacionalista kötelességének tartotta tapasztalatainak megosztását a testvérországokkal. 1948-tól 1968-ig ellenszolgáltatás nélkül adott át a szocialista országoknak több mint 44 000 tervezési és tudományos műszaki dokumentációt, ezen belül a kgst-országoknak csaknem 25 000-ot. ugyanakkor a szocialista országoktól megközelítőleg 16 000 dokumentációt kapott, közülük több mint 14 ezret a kgst-országok kutatói bocsátottak rendelkezésre. a szocialista országokat ehhez év alatt mintegy 29 000 szovjet szakember kereste fel, akiknek látogatását a baráti országokból 54 ezren viszonzták.

említette k.p. csernyajev azokat a gyümölcsöző kapcsolatokat, amelyek a szovjet és a magyar tudományos kutató és tervező intézetek között alakultak ki, például a druzsba rádiórelé-rendszer kifejlesztésében és a gépjárműipar terén. az idén közösen kidolgozzák a következő öt évre a tudományos együttműködés tervét. kétségtelen - hangsúlyozta -, hogy a két ország szakembereinek együttműködése a jövőben még tovább mélyül és tökéletesedik, a két népgazdaság növekvő igényeinek megfelelően.

ezután dr. kiss árpád miniszter, az országos műszaki fejlesztési bizottság elnöke vázolta az eseménysorozat jelentőségét. méltatta a szovjet műszaki tudományos kutatás legjelentősebb eredményeit az energiaipar - és ezen belül az atomenergia békés felhasználása -, a vákuumkohászat, az élelmiszerek vákuumban való tartósítása, a lézersugár alkalmazása és a robbantásos munkálás, az automatizálás és a számítástechnika új szerkezeti anyagok kikísérletezése és természetesen a világűr-kutatás terén.

- ma a szovjet tudomány - hangsúlyozta dr. kiss árpád - a világ élvonalában jár. együtt haladni vele a mi népgazdaságunk számára szükséglet, eredményeiben részesedni pedig felbecsülhetetlen előny. a magyar népköztársaság vezetői idejében felismerték az együttműködésben rejlő előnyöket, a szovjet kormány vezetői pedig hajlandók voltak a tudományos vívmányokat rendelkezésünkre bocsátani. ezért műszaki tudományos kapcsolataink mindig, már a kezdetben is, gyümölcsözők voltak.

példákkal bizonyította kiss árpád az együttműködés eredményességét, majd elmondta, hogy az elmúlt husz év alatt az érdekelt magyar szervezetek mintegy 3 500 műszaki dokumentációt kaptak a szovjetunióból és körülbelül 2 500-at adtak át a szovjet partnereknek. ugyanakkor mintegy 6 000 magyar szakember járt a szovjetunióban és hozzávetőleg 3 000 szovjet kollegájuk nálunk.
/folyt.köv./
14.55/e

- 38 -

M 1520

bb. 61. /megkezdődtek...2.folyt./e

a két ország tudományos és műszaki együttműködése évről-évre gazdagabb eredményeket hozott és egyre jobban bővült. különösen hasznosnak bizonyult az együttműködés a rádióipar, a számítástechnika, az automatizálás, a műszergyártás, az elektronika, az autóipar, a traktor- és mezőgazdasági, valamint szerszámgyártás, a szerszámipar, a vegyipari, kőolajipari, a könnyűipari és az élelmiszeripari gépgyártás, a kereskedelmi és vendéglátóipari berendezések, valamint a háztartási gépek gyártása, a szinesfém- és a vaskohászat, a vegyipar, a kőolajfeldolgozás, a petrokémia, a könnyűipar, a vasuti, a közuti, a vízi- és légiközlekedés területén.

a jól gyümölcsöző együttműködés példaként említette meg az omfb elnöke a ganz villamosági művek és az elektroszita gyár együttműködését, a dunai vasmű építéséhez nyújtott szovjet segítséget, a timföld-alumínium egyezményt és a druzsba rádiórelét, de hangsúlyozta, hogy egyre újabb formákat is kell keresni az együttműködés további fokozására. máris folyamatban van - mondotta - a következő öt évre a legfontosabb kutatási tervek összhangba hozatala, és a terveket már valószínűleg a kgst 23. tanácsülésének a szocialista integráció fejlesztéséről szóló határozatai szellemében, fejlettebb együttműködési formákban, szerződések alapján vagy közös kollektívák szervezésével fogjuk megvalósítani.

- a gazdasági hatékonyság növelése - szögezte le kiss árpád - mindkét országban magával hozza azt a törekvést, hogy a vállalatok, a kutató intézetek és a különböző gazdasági szervezetek minél sikeresebben gyümölcsöztessék a felhasznált szellemi és anyagi értékeket. ennek következtében ezeket a szervezeteket - megfélemlítő térítési rendszer bevezetésével - anyagilag is érdekeltté kívánjuk tenni abban, hogy saját műszaki és tudományos eredményeiket a kölcsönös előnyök alapján szocialista partnerek részére is értékesíthessék. ennek ellenére megmarad a dokumentációk térítésmentes átadásának formája is különböző területeken, így például a munkavédelmi és biztonságtechnikai műszaki dokumentációknál.

ezután v.sz. puzanov, a szovjetunió minisztertanácsa tudományos és műszaki állami bizottságának főosztályvezetője tartott előadást „a kutatás és a műszaki fejlesztés irányításának és szervezésének tudománypolitikája”, címmel. ezzel megkezdődött a szovjet műszaki tudományos napok szakmai előadásainak sorozata.
/mt/

...

15.03/e

- 39 -

A 1520

bb 59. ibusz igazgatóság síófokon

vid/kz/mné/ny -cz

1970. május 12.

megnyit, s megkezdte működését az ibusz balatoni igazgatósága. a tő mindkét partjára kiterjedő hatáskörrel felruházott igazgatóság reprezentatív székháza az európa szállóval szemben helyezkedik el. a következőkben innen irányítják majd mind a 17 balatoni ibusz képviselő munkáját is. az új igazgatóság vasuti- autóbusz- és hajójegyeken kívül repülőjegyek árusításával, az ország egész területére kiterjedően szállodai szobafoglalással és valutabeváltással is foglalkozik. a balaton vendégeinek szórakoztatására külön programokat állítanak össze. /mt1/

--

bb 62. százezer négyzetméter új park épül szombathelyen

vid/kz/mné/ny -cz

1970. május 12.

kedden a vas megyei természetvédelmi napok keretében szombathely új zöldterületi létesítményeit mutatták be a rendezvény-sorozatban résztvevő tudományos kutatóknak, szakembereknek, s az érdeklődőknek. a megyeszékhely parkterülete, mint ez alkalommal rámutatták, már eléri a 450.000 négyzetmétert, de ez az idén újabb 100.000 négyzetméternyi parkkal, ligettel gyarapodik. az új felszabadulási emlékmű környékén például 40.000 négyzetméter park épül, a csónakázó tó környékén pedig 20.000 négyzetméterrel bővítik a zöldterületet. a tájékoztató után fenyő- és díszfabe-mutatót rendeztek a szombathelyi kertészeti vállalat herényi telepén. /mt1/

--

bb 63. „üvegváros”, épül szombathelyen

vid/kz/mné/ny -cz

1970. május 12.

kereken egy hektárnyi területet elfoglaló, 38 hajós holland üvegház épül a szombathelyi kertész termelészövetkezetben. a primártermelő „üvegváros”, építési költsége eléri a 20 millió forintot. az ország egyik legmodernebb üvegháza lesz. holland szakemberek irányításával a termelészövetkezet tagjai állítják össze, s a tervek szerint két hónapon belül elkészül. a hatalmas üvegház látványosságának is beillik. a termelészövetkezet vezetői ezt a tulajdonságát kihasználva már el is határozták, hogy a város idegenforgalmának szolgálatába állítják. /mt1/

--
-40-

4.55/ny

1525

bb 64. megvalósul a 15 éves lakásfejlesztési terv - kiadvány a lakásgazdálkodásról, a lakbörrendezésről

1 tf/gg/ny zs -cz

1970. május 12.

a kossuth könyvkiadónál kiadvány készült el „a lakásépítés és a lakásgazdálkodás időszaki kérdéseiről”, címmel. a „tények és érvek”, sorozatban megjelentetett füzet a lakásokkal kapcsolatos valamennyi témában hasznos tudnivalókat tartalmaz, s a többi között részletesen tájékoztatót ad a lakbörrendezés elveiről is. az új intézkedések alapját és háttérét a 15 éves lakásfejlesztési terv teljesítésének eddigi eredményeivel mutatja be.

ismeretes, hogy az 1960-ban kidolgozott 15 éves lakásfejlesztési terv egymillió lakás felépítését irányozta elő. időközben azonban a társadalmi átalakulás, a népgazdaság fejlődése, a mezőgazdaság szocialista átszervezése jelentős változásokat eredményezett: így a lakosság átrétegződése, a falusi lakosság gyorsabb beáramlása a városokba és az ipari településekre, a családok számának növekedése a feltételezetinél jobban növelte a lakás-szükségletet. ezért az eredeti előirányzatok az ötéves tervek jóváhagyása során némileg módosultak.

a második ötéves tervben az állami és magánlakásépítésnek a eredeti elképzelés szerinti 60:40 százalékos aránya megváltozott: a terv jóváhagyásakor állami erőből 100 000, magánerekből 150 000 lakás megépítését irányozták elő. a tényleges megvalósulás állami erőből 102 000 / 36.5 százalék/, magánerekből 180 000 / 63.5 százalék/ volt. a szocialista szektorhoz tartozó állami, tanácsi és szövetkezeti építőipar által kivitelezett lakásépítés aránya 43 százalék volt. a városokban épült az összes lakások 51 százaléka. a tervidőszak folyamán avulás, szanálás, elemi csapás és egyéb okok miatt 54 422 lakás szűnt meg. az összlakás-építés 75 százaléka a lakosság anyagi erejének bevonásával valósult meg.

a jóváhagyott harmadik ötéves terv építési előirányzata állami erőből 100 000, magánerekből 200 000 lakás volt. az állami / a szocialista építőipari szektor által kivitelezett / lakásépítés előirányzott aránya 54 százalék. ez gyakorlatilag teljes egészében a városokra és a kiemelt településekre jut.

/folyt köv/

-41-

15 05/ny

1525

bb 64. /megvalósulfolyt./ny

az utóbbi négy évben - a mostani öt éves tervidőszak eddig lezárult esztendőiben - összesen 247 000 lakás készült el. az 1970. évi lakásépítéssel együtt a harmadik öt éves terv összes lakás-termelése várhatóan 318 000 lakás lesz. így a második öt éves tervben elkészült 282 000 lakással együtt a 15 éves lakásfejlesztési terv eltelt időszakában 600 000 lakás épül, annyi, amennyit e két öt éves tervidőszakra előirányoztak.

a negyedik öt éves terv időszakában - amint az mszmp kb és a kormány mostani együttes határozata is leszögezi - az évenkénti átlagosan 80 000 lakás megépítésével megvalósul a 15 éves lakásfejlesztési terv. a harmadik öt éves terv időszakában az 1970. évi előirányzat teljesítésével a lakásépítés következő főbb minőségi, felszereltségi mutatói várhatók: az épített lakások átlagos alapterülete 51 négyzetméter, az átlagos szobaszám kettő, az épített lakások 98 százalékában lesz villany, 60 százalékában víz, csatorna és 67 százalékában fürdőszoba; az állami lakások körülbelül 80 százaléka korszerű központi vagy gázfűtéssel, 85-90 százaléka beépített konyhával és szekrénnel várja majd lakóit

az 1971-75-ös időszakra előirányzott 400 000 lakás építéséből körülbelül 120 000 az elavuló, korszerűtlen lakások cseréjére szolgál. várható továbbá az igények összetételének változása, valamint a lakásépítés belső arányának módosulása, illetve más fejlesztési szükséglet is. ezért csak később lehet elérni a 15 éves lakásépítési programnak azt a célját, hogy 1975 végéig minden család önálló lakással rendelkezzen. ugyanakkor a 15 éves terv időszak végén olyan fejlett lakásépítőipari bázisa lesz az országnak, ami jó alapot szolgáltat a lakásviszonyok további javításához. /mti/

bb 65. svájci porcelánkereskedők magyarországi üzleti körutját sz/j bzs ie -cz 1970. május 12.

kedden svájci porcelánkereskedők egy csoportja érkezett budapestre; az artex külkereskedelmi vállalatot keresték fel, amelynek néhány svájci cég már régi vevője, mások pedig most akarnak a magyar vállalattal közvetlen kapcsolatba lépni. h.krahenbühl, /umlauttal/ a herendi porcelánokat értékesítő svájci kereskedők egyike - aki egyébként az artex svájci képviselője is - elmondotta, hogy igényes piacokon megbecsülik, megfizetik a márkás herendi gyártmányokat. a herendi porcelánt csak a legexkluzívabb üzletek árúsítják. az átkészletek közül a rotachild és a gyümölcs mintás a legkeresettebb, ezenkívül szívesen vásárolják az apróbb dísz tárgyakat is.

theodor meyer, a svájci üvegkereskedők szövetségének elnöke annak a véleményének adott kifejezést, hogy nagy lehetőségek vannak a forgalom növelésére; a herendi porcelánok kiváló minősége, rendkívül széles választéka, művészi értéke nagyobb publicitást érdemel, s szükségesnek látja, hogy ezt a márkát a fiatal generációk széles köre is megismerje.

/folyt. köv./

bb 65. /svájci 1. folyt./bzs

a herendi porcelánok egyik legnagyobb felvevő piaca az egyesült államok, de az utóbbi időben svájcba hasonlóan több más európai országban, sőt dél-amerika néhány országában is megnövekedett a kereslet. az artex svájcba irányuló forgalma csupán herendi porcelánokból meghaladja a 100 000 frankot.

a svájci üvegporcelán kereskedők magyarországi üzleti körutjuk során ellátogatnak herendre is, ahol megtekintik a gyárat és muzeumát. /mti/

bb 66. százmillió forint székesfehérvár vízellátásának megjavítására

vid-kz/mné bzs -cz

1970. május 12.

vizügyi ankétot rendezett kedden székesfehérvárott, az alba regia napok keretében, a hidrológiai társaság közép-dunántúli csoportja. szakvári jend, az országos vizügyi hivatal osztályvezető főmérnöke bevezető előadásában rámutatott, hogy a rohamosan iparosodó székesfehérvár vizigénye 15 év alatt a jelenleginek 2,5-szeresére emelkedik. ennek kielégítésére már most felkészülnek. a városi tanács és az országos vizügyi hivatal közös beruházásával - együttesen mintegy 100 millió forintos költséggel - megépül a rák-hegyi karsztvizet továbbító 11. gravitációs vízmű. ez naponként 33.000 köbméter vizet ad majd a városnak. a későbbiekben - 1980-ra - elkészül a 111. gravitációs vízmű is, amely további napi 10.000 köbméterrel növeli a város vízkészletét. /mti/

bb 67. 150 éves a veszprém megyei sajtó

vid-fm bzs -cz

1970. május 12.

a veszprém megyei sajtó fennállásának 150 és az első kommunista lap, a veszprémi népujság megjelenésének 25. évfordulója alkalmából kedden ünnepséget rendeztek veszprémben. a kettős jubileum fogadást adott a veszprém megyei pártbizottság első titkára dr. bodogán jános, a megyei tanács vb. elnöke köszöntötte a megyei újságíróit. /mti/

15.25/bzs

- 43 -

bb. 68. aradi mária és dózsa imre,

k/fe/rj zs cz

1970. május 12.

az állami operák megújításával Moszkvába utaztak, ahol szerdán este részt vesznek a kongresszusi palotában rendezendő nemzetközi galaszen. a magyar baletművészek hétfőn, „spartacus”, című táncjátékából mutatnak be kettőt. /mti/

..-

bb. 69. szepes tiszta kertai ferenc fuvolaművészt

i/fe/rj zs

1970. május 12

kertai ferenc fuvolaművész, nyugalmazott főiskolai tanárnak, az állami operák zenekara és a budapesti filharmóniai társaság elhunyt tagjának temetése május 13-án, szerdán 13.30 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemetőben. /mti/

..-

bb. 70. a felvásárló kereskedelem helyzetéről tárgyalt a közvez elnöksége

t/kt/rj is cz

1970. május 12.

a gazdaságirányítás új rendszere kedvezően hatott a felvásárló kereskedelem tevékenységére is, a korábbi korlátozások megszüntetése nyomán a zöldség, a burgonya, a gyümölcs, a baromfi és a tojás forgalmában szinte korlátlanul érvényesült a piaci kapcsolat, a kereslet és kínálat hatása. a múlt évben több mint 140 000 vagon burgonyát, zöldséget és gyümölcsöt vásároltak fel, s ezzel meghaladták a gazdasági reform bevezetése előtti szintet. a mintegy 17 000 dolgozót foglalkoztató szövetkezeti felvásárló kereskedelem szerepe és jelentősége nem változott meg; a burgonya-, a zöldség- és gyümölcsforgalom mintegy 60 százalékát továbbra is a szövetkezeti kereskedelem bonyolítja le.

/folyt.köv./

15.30 rj

NA 1542

- 44 -

bb. 70. / a felvásárló..... 1. folyt./rj

a javuló ellátási tevékenység mellett kedvezően alakult a felvásárlás gazdaságossága, jövedelmezősége. a korábban veszteséges mék-ek - például a borsodi, a baranyai, a veszprémi - nyereséggel zárták az évet, s eredményüket nem az árrés növelésével, hanem szervezeti intézkedésekkel, önköltségcsökkentéssel érték el.

az eredmények ellenére a termékforgalmazás új rendszere még nem fejlődött a várt mértékben. ennek okát elsősorban abban látják, hogy a nagyüzemi termelési mód nehezen egyeztethető össze a kisárutermelésre jellemző értékesítési formával. ezen a helyzeten a felvásárló kereskedelem a nagyobb, korszerűbb egységek tevékenységének kiterjesztésével, a kis telepek felszámolásával igyekszik javítani.

a felvásárló kereskedelem dolgozóinak élet- és munkakörülményei az utóbbi években javultak. 1967-óta 9.7 százalékkal növekedett a dolgozók átlagbére. ez alatt az idő alatt viszont 10.6 százalékkal csökkent a létszám. az állást keresők számára nem vonzó a fejlődése ellenére elmaradt felvásárló kereskedelem, ahol a munkakörülmények még mindig rosszabbak mint a népgazdaság más ágazataiban. a létszámcsökkenés következtében növekszik a dolgozók igénybevétele a gépkocsivezetők, kocsikisérők például napi 300-350 órát is dolgoznak.

egyebek között ebben összegezte a felvásárló kereskedelem helyzetét keddi ülésén a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének elnöksége a szakszervezet szövetkezeti titkárságának vizsgálata alapján. a szakszervezet vezető testü-

lete határozatában mindenképp a munkaidő rendezését tartja a szakszervezeti szervek legfontosabb feladatának. előírta, hogy ez év nyarán átfogó vizsgálatot tartsanak a felvásárló kereskedelem munkaidő és a munkabérek alakulását, a dolgozók túlmunkával való terhelését vizsgálják, s az eredménytől függően tesznek javaslatot az illetékes szerveknek a helyzet változtatására. /mti/

..-

15.38 rj

NA 1550

- 45 -

bb. 68. aradi maria és dózsa imre,

k/fe/rj zs cz

1970. május 12.

az állami operaház megújításosai moszkvába utaztak, ahol szerdán este részt vesznek a kongresszusi palotában rendezendő nemzetközi gálaesten, a magyar balettművészek koncertjén „spartacus” című táncjátékban mutatnak be kettőt. /mt1/

..-

bb. 69. szendrei tanár úr hantai ferenc fuvolaművészt

1/fe/rj zs

1970. május 12

hantai ferenc fuvolaművész, nyugalmazott főiskolai tanárnak, az állami operaház zenekara és a budapesti filharmóniai társaság elhunyt tagjának temetése május 13-án, szerdán 13.30 órakor lesz a rékoskeresztúri új köztemetőben. /mt1/

..-

bb. 70. a felvásárló kereskedelem helyzetéről tárgyalt a közpénzügyi elnökség

t/kf/rj le cz

1970. május 12.

a gazdaságirányítás új rendszere kedvezően hatott a felvásárló kereskedelem tevékenységére is, a korábbi korlátozások megszüntetése nyomán a zöldség, a burgonya, a gyümölcs, a baromfi és a tojás forgalmában szinte korlátlanul érvényesült a piaci kapcsolat, a kereslet és kínálat hatása. a múlt évben több mint 140 000 vagon burgonyát, zöldséget és gyümölcsöt vásároltak fel, a ezzel meghaladták a gazdasági reform bevezetése előtti szintet. a mintegy 17 000 dolgozót foglalkoztató szövetkezeti felvásárló kereskedelem szerepe és jelentősége nem változott meg; a burgonya-, a zöldség- és gyümölcsforgalom mintegy 60 százalékát továbbra is a szövetkezeti kereskedelem bonyolítja le.

/folyt.köv./

15.30 rj

- 44 -

NA 1542

bb. 70. / a felvásárló..... 1. folyt./rj

a javuló ellátási tevékenység mellett kedvezően alakult a felvásárlás gazdaságossága, jövedelmezősége. a korábban veszteséges mék-ek - például a borsodi, a baranyai, a veszprémi - nyereséggel zárták az évet, s eredményüket nem az árás növelésével, hanem szervezeti intézkedésekkel, önköltségcsökkentéssel őrtek el.

az eredmények ellenére a termékforgalmazás új rendszere még nem fejlődött a várt mértékben. ennek okát elsősorban abban látják, hogy a nagyüzemi termelési mód nehezen egyeztethető össze a kisárutermelésre jellemző értékesítési formával. ezen a helyzeten a felvásárló kereskedelem a nagyobb, korszerűbb egységek tevékenységének kiterjesztésével, a kis telepek felszámolásával igyekszik javítani.

a felvásárló kereskedelem dolgozóinak élet- és munkakörülményei az utóbbi években javultak. 1967-óta 9.7 százalékkal növekedett a dolgozók átlagbére. ez alatt az idő alatt viszont 10.6 százalékkal csökkent a létszám. az állást keresők számára nem vonzó a fejlődése ellenére elmaradt felvásárló kereskedelem, ahol a munkakörülmények még mindig rosszabbak mint a népgazdaság más ágazataiban. a létszámcsökkenés következtében növekszik a dolgozók igénybevétele a gépkocsivezetők, kocsikisérők például havi 300-350 órát is dolgoznak.

egyebek között ebben összegezte a felvásárló kereskedelem helyzetét keddi ülésén a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének elnöksége a szakszervezet szövetkezeti titkárságának vizsgálatára alapján. a szakszervezet vezető testü-

lete határozatában mindenekelőtt a munkaidő rendezését tartja a szakszervezeti szervek legfontosabb feladatának. előírta, hogy ez év nyarán átfogó vizsgálatot tartsanak a felvásárló kereskedelem munkaidő és a munkabérek alakulását, a dolgozók túlmunkával való terhelését vizsgálják, s az eredménytől függően tesznek javaslatot az illetékes szerveknek a helyzet változtatására. /mt1/

..-

15.38 rj

- 45 -

NA 1538

bb 74. közlekedési balesetek a fővárosban

1 zsu/mm bzs zs -cz

1970. május 12.

körütekintés nélkül ment át az uttesten a xiv. kerületben a telepés utca és a nagy lajos király utca kereszteződésében oszkó ernőné 36 éves gépmunkás és elütötte egy 62-es villamos. az asszonyt életveszélyes állapotban vitték kórházba a mentők.

somogyi károlyné 68 éves nyugdíjas figyelmetlenül ment át az uttesten a xv. kerületben a külső váci ut 61-es számú ház előtt és elütötte egy személyautó. az idős asszony életveszélyes sérülést szenvedett.

lelépett egy mozgásban lévő 36-os villamosról a viii. kerületben a mező imre ut és a szántó kovács jános utca kereszteződésében perjesi ildikó 23 éves kábelforrasztó, a szerelvény alá esett és életveszélyesen megsérült.

nem adta meg az elsőbbséget személyautójával a xxi. kerületben a rákóczi ferenc utca és a karácsonyi sándor utca kereszteződésében váradi györgy 27 éves órás és elütötte a járdaszívet és a gyalogjáró között fonyó zsuzsanna 18 éves gimnazistát. a diáklányt súlyos sérüléssel vitték kórházba a mentők. a rendőrség eljárást indított a gézoló ellen.

újpesten a váci ut és az árpád ut kereszteződésében tehergépkocsival nem adta meg az elsőbbséget lengyel menyhért 42 éves gépkocsivezető és elütötte sámson istvánné 26 éves tisztviselőt. az asszony súlyosan megsérült. /mti/

--

bb 73. pákozdi ferenc

1 bzs zs -cz

1970. május 12.

költő, műfordító temetése május 15-én reggel 9 órakor lesz debrecenben. /mti/

--

bb 77. bulgáriába utazott a gyulai „körös”, táncgyűttes

vid-fm bzs -cz

1970. május 12.

a gyulai szövetkezetek „körös”, táncgyűttese kedden bulgáriába utazott, hogy résztvegyen a haszkovoban megrendezendő nemzetközi néptánc-fesztiválon. a 35 tagú együttes bemutatja többek között „gyulai szvit”, című látványos, sok sikert aratott produkcióját, valamint újdonságként born miklós „csanádi páros”, -át és szigetibőlán „aratótánc”, -át. /mti/

--

16.03/bzs

- 46 -

NA 1610

bb. 75. szovjet pártmunkás-küldöttség érkezett hazánkba

lk/rj zs cz

1970. május 12.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának meghívására kedden szovjet pártmunkás-küldöttség érkezett hazánkba sz.p. trapeznikov-nak, az szkp központi bizottsága tagjának, a kb tudományos és közoktatási osztálya vezetőjének vezetésével. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren óvári miklós, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb osztályvezetője fogadta jelen volt j.v. ponomarev, a szovjetunió budapesti nagykövetségének tanácsosa. /mti/

--

bb. 72. telefonrongálót értek tetten

1/zsu/rj zs cz

1970. május 12.

budapesten a vii. kerületben a rákóczi ut 26. számú ház előtt lavkó edé 20 éves segédmunkás csavarhúzóval a nyilvános telefonfülké készüléket rongálta. amikor a rendőr tetten érte lavkó rátámadt. a telefonrongálót őrizetbe vették. /mti/

--

bb. 71. géppel duggatják a vöröshagymát

1/zsvld/kz/rj cz

1970. május 12.

a solti lapályon - a vöröshagyma új bács-kiskun megyei „hazájában”, - a fűszernövény termelésének komplex gépesítésére történnek kísérletek. a termelés költségeinek csökkentése érdekében mindhárom érdekelt szerv - az ipar, a kereskedelem és a termelő - résztvesz a vállalkozásban. az idén holland, szovjet és magyar gyártmányú hagymaültető és szedő gépeket próbálnak ki. a megye legnagyobb vöröshagymatermelő gazdaságában - a dávidi augusztus 20 termelőszövetkezetben - már az idén a kijelölt termőterület körülbelül egyharmadán - mintegy 100 holdon - gép duggatja a hagymát. a hantai termelőszövetkezetekben a betakarítás időszakában hagymaszedő gépek vizsgáznak majd, az izsáki, a szikrai és a városlődői állami gazdaságokban pedig külföldi hagymatermesztési eljárásokat próbálnak ki a kecskeméti konzervgyár közreműködésével. /mti/

16.05 jr

--

- 47 -

NA 1630

bb. 76. buda istván munkaügyi miniszterhelyettes

jr/rj 1e cz

1970. május 12.

kedden hazaérkezett az egyesült arab köztársaságban tett hivatalos látogatásáról. /mti/

--

bb. 78. elektronikus számítógép-bemutató szegeden

vid/kz/rj cz

1970. május 12.

a szegedi műszaki hónap alkalmából nagyszámu üzemi, vállalati szakember keszeste fel kedden a józsef attila tudományegyetem kibernetikai laboratóriumát. bemutatatták nekik a minszk 22 nevű elektronikus számítógépet. a tudományos kutatók ismertették, milyen előnyökkel jár, ha a vállalatok tervezési, gazdaságossági és egyéb számításait számítógépre bizzák.

elmondották, hogy legrégebbi „ügyfelük”, - a győri magyar vagon és gépgyár- megbízásából rendszeresen dolgoznak a dieselmotor kutatásokkal kapcsolatos számítási feladatokon. a motoroknál a hőtásfok, hőfok-, üzemanyag-kalóriaérték és egyéb adatok értékelése közben többszáz olyan feladatot oldanak meg percek alatt és továbbítanak a gyárnak telexen, amelyeknek csak egyike, a műszaki szakemberek tucatjait kötné le napokig.

ugyancsak rendszeresen dolgoznak az építőiparnak. a költségszámításokhoz például mintegy 50.000 féle anyag pillanatnyi ára, beszerzési helye és szállítási költsége tekintetében nyújtanak neki szinte azonnali eligazítást.

most a csongrádi tiszai butoripari vállalattal kötöttek megállapodást az ötéves tervvel kapcsolatos számításokra: egyebek között olyan kérdésekre adnak feleletet, hogy a meglévő személyi-, gépi-, nyersanyag- és egyéb adottságok mellett mit és hogyan termelhetnek a leggazdaságosabban. az országos nagyvállalatok megrendelésére végzett munka évente többmilliósz bevételehez juttatja a laboratóriumot. /mti/

--

16.15 rj

- 48 -

NA 1645

bb. 79. jancsó miklós - emlékérem átadása a szegedi orvostudományi egyetemen

vid/rj fm cz

1970. május 12.

a szegedi orvostudományi egyetem szemészeti klinikájának előadótermében kedden ünnepséget rendeztek az intézmény négy évvel ezelőtt elhunyt kossuth-dijas professzora, dr. jancsó miklós akadémikus emlékére. a magyar kísérletes orvostudomány kimagasló képviselőjének tiszteletére alapított 1970. évi jancsó miklós-emlékéremet és a vele járó jutalmat az egyetemi tanács nevében dr. tóth károly egyetemi tanár, az intézmény rektora adta át dr. patri gábor egyetemi tanárnak, a neves sebészprofesszornak. /mti/

--

bb. 80. a vadászat és a vadgazdálkodás időszerű kérdéseiről, az 1971. évi budapesti vadászati világkiállítás előkészületeiről tanácskozik a cic közgyűlése

t/fj/rj 1e la

1970. május 12.

kedden a hotel duna-intercontinentalban megnyitott a nemzetközi vadászati tanács /cic/ idei rendezés közgyűlése. a közgyűlésen 25 országból 150 delegátus vesz részt. jegjelent földes lászó mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes is.

a közgyűlést dr. i.g. van maasdjik, a cic elnöke nyitotta meg, majd dr. vallus pál, a cic alelnöke, a mavosz elnöke tartott bevezető előadást. elmondotta, hogy az 1971. évi budapesti vadászati világkiállítás iránt máris nagy az érdeklődés. a rendezők már jóelőre azon fáradoznak, hogy a bemutató gazdaag anyaga megfelelően tükrözze a természetvédelem, a vadászat és a vadgazdálkodás egységét és jelentőségét. a rendezvény iránt érdeklődik az ensz mezőgazdasági és élelmezésügyi szervezete, a fao is.

ezután dr. i.g. van maasdjik elnök az első ízben megrendezésre kerülő vadászati világkiállítással kapcsolatban méltatta a magyar vadgazdálkodás eredményeit.

a közgyűlés nyolc szakbizottságban folytatta munkáját. egyebek között a tudományos fejlesztéssel, a hegyivadászattal és az európai nagyvadgazdálkodással, valamint a vadászati kutyákkal, a trópusi vadgazdálkodással foglalkozó bizottságokban az időszerű kérdésekről fejtették ki véleményüket a hazai és külföldi szakemberek. szóba került például a vegyszeres rovarvédelem hatása a vadállományra. a küldöttek kicserélték véleményüket az erdei vadak védelméről és olyan részletkérdésekben is előadásokat hallgattak meg, mint például a szalonkaállomány alakulása. nagy érdeklődés kísérte a vízimadarak védelméről elhangzó értekezéseket, annál inkább, mert a vadászok európa-szerre sürgetik: helyezték védelem alá a vízimadarak legismertebb költőhelyeit, mert különben az állomány további rohamos csökkenésével kell számolni. /mti/

--

16.30 rj

- 49 -

NA 1710

bb 81. szovjet fémmegmunkáló gépek áruajánlata - katalógus-kiállítás nyílt

t sz/gg 1e bh la

1970. május 12.

a budapesti szovjet műszaki-tudományos napokkal egyidőben rendezték meg a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőjének bajza utcai épületében a sztankoimport szovjet külkereskedelmi egyesülés fémmegmunkáló gépeinek árukiállítását jelző prospektus és katalógus kiállítását. a kiállítást kedden délután nyitotta meg k.m. gosztyenyin, a szovjetunió magyarországi kereskedelmi képviselőjének helyettese.

a kiállítás anyaga a fémmegmunkáló gépek sokféle változatáról, 700-800 féle géptípusról ad bővebb ismertetőt. a magyar szakemberek tanulmányozhatják, milyen korszerű kovácsoló gépek és sajtológók, hidraulikus prések, fémmegmunkáló gépek, a szerszámgépek közül furó-marók, köszörűk, gyaluk, üregelő, véső, daraboló és más fémmegmunkáló gépek készülnek a szovjetunióban. a kiállított prospektusok így is a szovjet gyártmányoknak csak egy részét ölelik fel, de nagyobb betekintést nyújtanak, mint amennyivel eddig a magyar szakemberek megismerkedtek. a magyarországra irányuló szovjet exportlistán ugyanis a mostani kiállításon jelzett kínálatnak mindössze negyedrésze szerepel. a sztankoimport képviselői elmondották, hogy évente növekszik magyarországi szállítmányaik mennyisége, értékük ebben az évben eléri a hétmillió rubelt.

a kiállítás május 16-ig 10 és 17 óra között tekinthető meg./mt1/

--

bb 83. ülést tartott a kiosk budapesti választmánya

t sz/gg 1e bh la

1970. május 12.

ülést tartott kedden a kiosk budapesti választmánya. több mint 17 000 fővárosi kisiparos érdekvédelméről, tevékenységéről, feladatairól tanácskozott a választott vezető-testület.

a kisiparosság képviselői elmondották, örvendetesen csökken a különbség a főváros belső és külső kerületeinek kisipari ellátottsága között. a jövőben ezt a folyamatot főként a munkaviszony mellett av a nyugdíjasok számára kiadott iparjogosítványok gyarapításával kell állandósítani. az utóbbi fél évben budapesten - főleg a kisiparosok magas kora miatt - 490 műhely szűnt meg, viszont 1036 új iparjogosítványt adtak ki.

a fővárosban a legtöbb gondot a négy kiemelt szakma - a textil tisztítás, a gépkocsi javítás, az elektroakusztikai és háztartási gépek javítása, valamint a lakáskarbantartás - fejlesztési jelenti. e szolgáltató szakmákban a főváros -, összesen 1658 kisiparos dolgozik, és számuk az utóbbi időben lassan gyarapodott. 1975-ig négyezer fölé kívánják emelni e négy szakmában dolgozó magánkisiparosok létszámát./mt1/

--

- 50 -

16.40 bh

bb 84. ankét a benzinkuthálózat bővítéséről - önmagának teremt konkurrensokat az áfor

i tz/tr 1e bh la

1970. május 12.

önmagának kíván konkurrenciát teremteni az áfor azzal az ankétal, amit kedden tartott közraktár utcai székházában. az ankéton a minisztertanács tanács szervek osztálya, a termelészvetkezetek országos tanácsa, a szövetség, az érdekelt minisztériumok illetékes főosztályai, valamint a különböző autóközlekedési szervezetek képviseltették magukat.

az ankéton a benzinkuthálózat fejlesztésének szükségessége tette indokolttá. ma az áfor az ország 3246 települése közül 286 községben és városban árusít üzemanyagot. az 1965 óta bekövetkezett fejlődés ellenére - miközben tudniillik az egy töltőállomásra jutó személygépkocsi száma 328-ról 515-re nőtt - még mindig messze vagyunk az európai színvonaltól. sőt még ha sikerül is 1971 és 1975 között a 400 korszerű töltőállomás építésére, illetve bővítésére vonatkozó tervet teljesíteni, a személygépkocsiállomány még nagyobb arányú növekedése folytán a helyzet csak tovább fog romlani, mert akkor már 813 személygépkocsira jut majd egy benzinkút. összehasonlításként érdemes megemlíteni, hogy már tavaly előtt Ausztriában 179, hollandiában 157, belgiumban 129, dániában pedig 104 személygépkocsira jutott egy töltőállomás.

az áfor-nak azonban nincs elég anyagi ereje ahhoz, hogy nagyobb arányú fejlesztésre vállalkozhassék, hiszen egy átlagos töltőállomás létesítése körülbelül kétfélmillió, egy korszerű 4-5 millió forintba kerül.

ezért a vállalat most azt a javaslatot dolgozta ki, hogy azok a szövetkezetek, vállalatok stb., amelyek saját gépkocsiállományuk számára berendezett üzemanyagtárolóval rendelkeznek, bővítsék ki azt bár csak kisebb teljesítményű, de a helyi igényeket kielégítő közforgalmu üzemanyagtöltő állomássá. becslések szerint egy-egy ilyen átalakítás, ami nem igen áll egyébből, mint egy kútoszlop felállításából és a kisebb méretű parkosítóból, általában nem kerül többé 200-300 ezer forintnál. ez a lehetőség elsősorban a nagyobb termelészövetkezeteknél, az aköz, és az áfit telepein továbbá a fogyasztási szövetkezeteknél és a vendéglátóipari vállalatoknál kínálkozik. a bővítéshez az áfor tpussterveket bocsátana rendelkezésre és tanácsadással is szolgálna.

az ankét résztvevői megtárgyalták és elfogadták az áfor javaslatát és úgy határoztak, hogy mindegyik érdekelt intézmény a maga területén megkezdi a részletek kimunkálását./mt1/

--

- 51 -

16.55 bh

NA 1720

bb. 82. 125 éves az ózdi kohászati üzemek

vid/rj kz La

1970. május 12.

alapítása 125. évfordulóját ünnepelte kedden az ózdi kohászati üzemek. a nagymultu üzem illetve elődje a hajdani vasfinomító és hengerlőgyár legfőbb szervezője, majd első igazgatója a kor egyik legképzettebb műszaki szakembere, rombauer tivadar, kohómérnök volt. felbecsülhetetlen érdemek fűződnek a nevéhez. a vasgyártásra akkor még alkalmatlannak tartott ózdi barnaszénrel először az ausztriai, majd a hazai vasgyárakban „kavaró és forrasztó”, próbákat végzett, és bebizonyította az ózdi szén kohászati használhatóságát. így sikerült a gyáralapítási ügynek megnyernie a földbirtokosok nagyobb többségét, akikről az új vasmű építéséhez szükséges alapítókét várták.

a jubileum alkalmából rombauer tivadar portréjával díszített emléktáblát avattak a hivatalház főbejáratának falán. csépanyi sándor, az ózdi kohászati üzemek vezérigazgatója ez alkalomból mondott beszédében többek között rámutatott:

- rombauer tivadar elismert szaktudása nemes szívvvel és fenkölt gondolkodással párosult. kossuth lajos meghívta őt az első magyar független minisztérium munkatársának. előbb az iparügyi osztály főnöke, majd a magyar honvédség fegyverellátásának fő szervezője lett. a budapesti fegyvergyár gépeinek egy részét ózdra telepítették. ezekkel gyártották a szabadságharc fegyvereit.

a nap másik eseményeként az ózd-bolyoki 102. számú gábor áron szakmunkásképző intézet udvarán megnyílt az az érdekes kiállítás, amelyet a következő években a kohászváros ipartörténeti skanzenjévé fejlesztenek. a város honismereti szakköre és a szakmunkásképző intézet tanárai, tanulói a 125 éves gyár műemlékjellegű berendezéseit vették védelembe és őrzik meg az utókornak. a szabadtéri múzeumnak kialakított iskolaparkban egyelőre öt hatalmas berendezést helyeztek el betonlapokra. ezek között van az olaszországi franko tosi és társa által gyártott gőzgép, amely 1894-től 1953-ig üzemelt az ózdi gyárban. ezenkívül a szabadtéri múzeumba került az 1880-as évekből származó gázfejlesztő, a több mint fél évszázadig használt elegytéri csille és az 1914-ben üzembehelyezett gyorsdrótsori hengerállvány. a gyár vezetői elhatározták, hogy az üzemek fejlesztése során selejtezett régi gépeket, amelyek közül sok a műszaki fejlődés történetének értékes tanuja, ezután az új skanzenben helyezik el.

/folyt.köv./

16.45 rj

- 52 -

NA 1720

bb. 82. / 125 éves az ... 1. folyt./rj

a kisz ferenc művelődési központ három termében rendezték meg a 125 éves gyár fejlődéstörténetét bemutató gazdag anyagu kiállítást. a valóságnak megfelelő maketteket a gyár nyugdíjas lakatosai készítették el. a kiállítás egyik érdekessége a pecsétgyűjtemény, amelyben a 125 éves gyár minden jelentősebb bélyegzője megtalálható. az eredeti gyári pecséteteket a szomszédos csehszlovák falvakban és a környező községekben a hajdani kohászcsaládoktól gyűjtötték össze. a kiállítást már az első nap többszázan tekintették meg. /mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai 60. számú hírünk: /a gyermek és az.../ kedden este ... kezdetű és ... munkásságáról szóval végződő utolsó bekezdését kérjük teljes egészében mellőzni.

tehát a hír így végződik: ... száz rajzát mutatják be. /mti/

bb 86. a fejér megyei állami gazdaságokban dolgozó fiatalok parlamentje székesfehérvárott

vid-fm szb La

1970. május 12.

kétezernatszáz fiatal képviselőjében kedden székesfehérvárott tanácskozott a fejér megyei állami gazdaságokban dolgozó fiatalok parlamentje. tringer gyulának, a kisz fejér megyei bizottsága első titkárának köszöntő szavai után khaut andrás, a kisz megyei bizottságának titkára számolt be az állami gazdaságokban dolgozó fiatalok helyzetéről. elmondta, hogy jelenleg 2600 harminc éven aluli fiatal dolgozik a megye közös gazdaságaiban. nagyrészü elvégezte az általános iskolát, nétszázötvenen szakmunkás-bizonyítványt szereztek, hatvanheten középiskolát végeztek, huszonheten pedig felsőfoku képesítést szereztek. a kisz megyei bizottságának titkára elmondta azt is, hogy az állami gazdaságokban még mindig nem megfelelőek a szociális körülmények és sok a korszerűtlen munkásszállás. néhány gazdaságban kevés gondot fordítanak a fiatalok művelődési, szórakozási lehetőségeinek biztosítására. ezeknek a problémáknak a megoldásához a jövőben az eddiginél több segítséget nyújt a fejér megyei kisz-bizottság. /mti/

17. 10/szb

- 53 -

NA 1730

kbb 85. sajnovics jános - emlékünnepe és tudománytörténeti szimpozióm székesfehérvárott

vid-fm szb la

1970. május 12.

a magyar összehasonlító nyelvtudomány uttörőjére, sajnovics jánosra emlékeznek székesfehérvárott és tordas községben - hazánkkal együtt - kilenc ország nyelvészei az alba regia napok keretében megrendezett, kedden kezdődött háromnapos emlékünnepe és tudománytörténeti szimpozióm. a jelentős tudományos eseményre a magyar nyelv finn-ugor eredetét az összehasonlító nyelvtudomány módszereivel elsőként bebizonyító „demonstratio” megjelenésének 200. évfordulója alkalmából került sor. a székesfehérvári városi tanács nagytermében rendezett megnyitó ünnepegen bárczi géza akadémikus köszöntötte a megjelent hazai és külföldi nyelvészeket, majd dr. tapolczai jenő, a fejer megyei tanács vb. elnöke üdvözölte székesfehérvár tudós vendégeit.

ezután lakó györgy akadémikus tartott előadást „sajnovics és a demonstratio”, címmel. méltatta a nagy tudós, nyelvész, matematikus és csillagász érdemeit. elmondta, hogy az ő munkásságával kezdődött meg hazánkban a magyar nyelv rokoni kapcsolatainak vizsgálata és „demonstratio”, című művében sajnovics bizonyította be elsőként a magyar és lapp nyelv rokoni kapcsolatát.

sajnovics jános - a tordasi sajnovics-család utolsó leszármazottja - 1769-ben hell mikával, a világhírű magyar származású csillagással vii. keresztélynek, dánia és norvégia királyának meghívására ellátogatott a norvégiai vardö szigetére. látogatásának az volt a célja, hogy megfigyeljék azt a jelenséget, amikor a vénusz áthalad a nap korongja előtt. ennek az áthaladásnak a pontos megfigyeléséből kellett kiszámítani a föld és a nap közötti távolságot. csillagászati munkájuk előtt még hét hónap állt rendelkezésükre, ez alatt az idő alatt ismerkedett meg sajnovics jános a lappokkal és tárta fel a két nyelv közötti azonosságokat. megfigyeléseiről írta meg a demonstratio-t, bizonyítását annak, hogy a magyarok és lappok nyelvének eredete azonos. munkáját a dán akadémia elé terjesztette, s az 1770-ben megjelent. sajnovicsot a dán akadémia tagjai sorába választotta.

lakó györgy akadémikus előadása után korreferátumokra került sor, majd este a székesfehérvári vörösmarty színházban bemutatták a budapesti thália színház vendéggjátékában a kalevala című finn népi eposzt. /mti/

..

17.20/szb

-54-

NA 18¹⁰

bb 87. honismereti-helytörténeti tanácskozás szeghalmon

vid fm bh la

1970. május 12.

kedden szeghalmon ülésezett a békés megyei honismereti-helytörténeti bizottság. a megye régészeti ásatásaival, valamint természet-, táj- és műemlékvédelmével foglalkozó tanácskozásán résztvettek a szomszédos hajdu-bihar megye honismereti-helytörténeti bizottságának képviselői, közöttük dr. szendrey istván egyetemi tanár és dr. komoróczy györgy levéltári igazgató, a bizottság elnöke, illetve titkára is. a nagy érdeklődést kiváltott tanácskozásán dr. bakay kornél, a magyar tudományos akadémia munkatársa tartott előadást békés megye régészeti kutatástörténetéről és a most készülő régészeti topográfia tudományos jelentőségéről. az előadó foglalkozott a sárrét-kutatás hagyományaival, az eddigi ásatások eredményeivel, amelyekből nyomon követhetők egyebek között az ott élt emberek életmódjának és kultúrájának változásai.

a tanácskozás további részében dr. tábori györgy, a megyei természet-, táj- és műemlékvédelmi albizottság elnöke adott számot a mintegy 150 békés megyei műemlék helyzetéről. hangsúlyozta, hogy a természet- és tájvédelem terén még sok a tennivaló ezen a vidéken. a városokban és a községekben nagyobb gondot kell fordítani a pótolhatatlan természeti értékek megőrzésére, a védett területek számának növelésére.

a tanácskozás mintegy ötven résztvevője, a békési és a bihari sárrét helytörténetkutatói ezután megtekintették a járás néprajzi gyűjteményét, valamint a házi és kisipari kenderfeldolgozás eszközeit bemutató kiállítást. /mti/

bb. 88. négy- és félévi szabadságvesztés lakás-korrupcióért

vid/rj fm la

1970. május 12.

a pécsi járásbíróság kedden hirdetett ítéletet dr. szabó sándornak, pécs 111. kerületi tanácsa volt lakásügyi főelőadó-jának korrupciós bűnügyében. dr. szabó sándor feladata volt az állami és szövetkezeti lakások kiutalására vonatkozó határozattervezetek előkészítése, a minőségi cserével és szanálással kapcsolatos ügyek intézése. e tevékenysége közben hivatali kötelességét megszegte; beosztásával visszaélve pénzt kért, illetve fogadott el alkás kiutalása ellenében. ezenkívül női ügyfelek esetében - neml kapcsolat létesítéséhez kötötte a kérelem teljesítését. két személytől összesen tízezer forintot kapott lakáskiutalásért, a többi esetben a pénzhez ténylegesen nem jutott hozzá, azt csak kérte, illetve neki ajánlották fel. a visszaéléseket 1968. június 15-től 1969. októberéig követte el.

a bíróság dr. szabó sándort négy- és félévi szabadságvesztésre, továbbá a közügyek gyakorlásától három évi eltiltásra ítélte.

az ügyész súlyosbításért, a vádlott és védője enyhítésért, illetve részben felmentésért fellebbezett. /mti/

18.05 rj

- 55 -

bb 89. miniszteri tájékoztató a szocialista országok közlekedési és hírközlési együttműködéséről

t kf/kf bh la

1970. május 12.

a kgst országok közlekedési és hírközlési együttműködések eddigi eredményeit összegezte, a kapcsolatok fejlődését vizsgálta, a további tennivalókat és terveket ismertette kedden délután a parlament gobelin termében tartott sajtótájékoztatóján dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter. a sajtótájékoztatót, amelyen a hazai újságírókon kívül részt vettek a szocialista országok budapesti tudósítói is, várkonyi péter, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke nyitotta meg.

a miniszter bevezetőjében a közlekedés nemzetközi méretű tevékenységéről, fontosságáról beszélt. elmondotta egyebek között, hogy a máv teljesítményének 40 százaléka, a mahart-énak 90 százaléka nemzetközi jellegű, míg a malév teljes egészében nemzetközi forgalmat bonyolít le. a közlekedés nemzetközi szolgáltatást teljesít, amikor kiszolgálja megrendelőit, a többi termelő ágazatot, a külkereskedelmet, a lakosságot, s egyben a hazai ipar és a külkereskedelem legnagyobb vevője, a közlekedési eszközök, a nagyértékű híradástechnikai berendezések vásárlója.

közlekedéspolitikánk, ezen belül nemzetközi közlekedéspolitikánk az arányos fejlesztést tűzi célul, s magyar kezdeményezésre a szocialista országok együttműködésében is a nemzetközi méretű közlekedéspolitikai összehangolása érvényesül.

a miniszter részletesen ismertette a kgst országok együttműködésének számtalan formáját, módszerét, kezdve a kgst 1958-ban megalakított közlekedési állandó bizottságától, ennek különféle szekcióitól, az albizottságokig, ideiglenes munkacsoportokig. az együttműködésben Magyarország elismert szerepet játszik; egyebek között az autóközlekedés és utügyek szekciójának nemzetközi elnöke hazánk képviselője. az állandó bizottság rövid fennállása alatt több nemzetközi szervezetet hozott létre; első helyen kell említeni a hét ország közös vasuti teherparkját, az opw-t, amely már hat esztefeje eredményesen üzemel, s új kocsik nélkül relatíve növelte a szállítási kapacitást. 1963-ban alakult a kgst hajóbérlést koordináló iroda tevékenységének eredménye, hogy a kgst tagországok összes külkereskedelmi tengeri áru fuvarozása 81 millió tonnáról 111 millió tonnára növekedett.

a közlekedési állandó bizottság kiemelten kezeli a személyszállítás ügyét. az együttműködés eredményeként egyebek között egész sor nemzetközi vonatot helyeztek üzembe, közös határállomásokat hoztak létre. az áruszállításban a kgst országok kialakították a szállítás technológiáját forradalmasító konténer fuvarozáshoz a legalkalmasabb szállítótartály típusokat, a miniszter részletesen ismertette az autóközlekedés, a hajózás, a repülés és a távközlés nemzetközi együttműködésének eredményeit.

/folyt. köv./

- 56 -

bb 89. /miniszteri tájékoztató... 1. folyt./ bh

ae integráció a közlekedési együttműködésekben is új, magasabb színvonalú feladatokat jelent. az integrációs program közlekedési fejezetéből: az opw továbbfejlesztése, az önműködő vasuti kocsi kapcsoló készülék bevezetése, a nemzetközi személyszállítás komplex fejlesztése, esetleg közös háló- és étkezőkocsi társaság alakítása, a nemzetközi autófuvarozók egyesületének létrehozása, együttműködés a gépjárműszerviz és garázsberendezések gyártásában stb. jelenleg a legfontosabb tennivaló kiválasztani a programból azokat, amelyek megvalósítására reális lehetőség van.

külön szövegezt a miniszter a közlekedés és a hírközlés egységesítésének, tipizálásának, szabványosításának kérdéseiről. ezen belül többek között a korábban gyártott tengeri hajótipusok számát csaknem negyedére csökkentették. az 1 500 tonnás szállítóhajók és az ugyanilyen méretű üzemanyagszállító hajó gyártását a magyar ipar tipizálta. a kgst országokban gyártott több mint 50 garázsberendezésből 28-nak a továbbgyártását határozták el a tagállamok.

a gazdasági együttműködésben vannak olyan kérdések, amelyekben nem minden tagország érdekel. ezért a kölcsönösen előnyös megoldásokat két vagy többoldalú gazdasági együttműködés keretében keresik. a közlekedésben elsősorban a határmenti területek kétoldalú együttműködésének fejlesztése kerül előtérbe. az ilyen együttműködés hatékony fórumai a kormányközi bizottságok, amelyeknek ma már külön közlekedési tagozatuk van, mint például a magyar-szovjet vasuti, hajózási, a magyar-csehszlovák a magyar-lengyel, a magyar-jugoszláv közlekedési albizottság, munkacsoport stb. a kétoldalú együttműködési forma segíti a kgst tevékenységét, a nemzetközi munkamegosztás produktív tényezője, lehetőséget ad két-két fél kölcsönös közlekedési problémáinak viszonylag gyors megoldására.

a miniszter szövegezt arról is, hogy a közlekedés és hírközlés nemzetközi tevékenysége természetesen nem korlátozódik csak a szocialista szervezetekre. a magyar posta és közlekedés 34 összeurópai, vagy szélesebbkörű nemzetközi szervezet munkájában vesz részt. jelenleg előkészítés alatt áll csatlakozásunk a kormányközi tengerészeti tanácskozó szervezethez. a nemzetközi szervezetekhez való aktív tevékenység a devizabevételek fokozásához, illetve a devizamegtakarításokhoz is hozzájárul. 1969-ben például a közlekedési és hírközlési ágazat devizabevétele 33.4 millió rubel és 45.3 millió dollár volt.

a miniszter összefoglalójában megállapította, hogy a magyar közlekedésnek jelentős szerepe van a nemzetközi együttműködésben, s a jövőben még tovább kívánjuk fokozni a magyar közlekedés és hírközlés nemzetközi kapcsolatait, amelyek hozzájárulnak egész népgazdaságunk fejlesztéséhez./mti/

- 57 -

19.05 bh

NA 1910

bb. 90. világhírű szovjet endokrinológus előadása budapesten

1/ms/rj zs la

1970. május 12.

a magyar endokrinológiai és anyagcsere társaság még 1968-ban tiszteletbeli tagjává választotta n.a. judajev akadémikust, világhírű szovjet endokrinológust, a belső elválasztású mirigyek működését kutató moszkvai endokrinológiai és hormonkémiail intézet igazgatóját. intézetének, amely a világ egyik legnagyobb hormonkutató intézete, mintegy 500 tudományos munkatársa van.

judajev professzor közvetlen munkatársaival a mellékvese hormontermelését kutatja. a professzor ebből a témakörből tartja székkfoglaló előadását csütörtökön este 7 órakor a semmelweis teremben. ez alkalommal dr. julesz miklós ~~amta~~ nyújtja át a szovjet tudósok a tiszteletbeli tagságról szóló oklevelet.

/mt1/

-- T. ~~Bevezető~~

bb. 91. lakáshelyzet - előregedés - zöldövezet - sarlós istván a budapesti várospolitikáról.

t/h1/rj zs la

1970. május 12.

várospolitikai kérdésekről tartottak konzultációt kedden a budapesti műszaki egyetem klubjában, a felsőoktatási intézmények kiszervezőinek részvételével. az előadó sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke volt, aki két, napirenden levő városfejlesztési feladat - budapest általános rendezési tervének felülvizsgálata, illetve negyedik ötéves terve - összefüggésében ismertette a főváros jövőjét.

elmondta, hogy budapest általános rendezési programjának felülvizsgálata lényegében befejeződött, s még ebben az évben a kormány elé kerül jóváhagyásra. a mintegy husz évre előretékin-tő terv a budapest vonzási körzetéhez tartozó 45 környékbeli község 360.000 lakosának igényeit is a lehetőséghez képest figyelembe veszi. az említett helységekből 160 ezren járnak a fővárosba dolgozni, ami nagymértékben enyhíti a budapesti munkaerőhiányt. de zöldövezet jellege miatt is fontos szerepet tölt be a környező táj a főváros életében. budapest egész népességét számítva egy-egy lakosra több mint 40 négyzetméter zöldterület jut, ugyanakkor vannak zsufolt negyedek - például a belvárosnak a nagykörut és a duna közötti része-, ahol öt emberre csupán egy négyzetméternyi. ért-hető, hogy a főváros a környező vidéket ilyen szempontból is a „magának érzi,,
/folyt.köv./

19.03 rj

- 58 -

NA 1925

bb. 91. / lakáshelyzet.... 1. folyt./rj

a területrendezési problémákkal kapcsolatban sarlós istván hangsúlyozta: budapest jelenlegi kiterjedése - 525 négyzetkilométer - változatlan marad. nem csatolnak hozzá újabb falusias településeket, ahol a nagyvárosi életviszonyok kialakítására egyébként sem volna mód; hasonlóképpen le sem választanak egyes körzeteket olyan szándékkal, hogy önálló településsé váljanak, mert a lakásépítkezés miatt budapestnek mulhatatlanul szüksége van a területéhez tartozó nagyterjedésű, beépítetlen részekre.

érdekes számokat közölt a budapesti népesség alakulásának és a városfejlesztési lehetőségeknek az összefüggéséről. megemlítette például, hogy a fővárosnak egy-egy lakos egészségügyi, oktatási, kulturális, szórakozási és egyéb igényeinek kielégítése 130 000 forintjába kerül, s ugyanilyen költség terhel a fővárost a vidékiek budapestre költözésével. növeli a gondokat a lakosság előregedése. tíz évvel ezelőtt a budapestiek 17.5 százaléka volt hatvan évnél idősebb, most 20 százaléka, a következő öt évben már 21 és fél százalékra emelkedik ez az arány. ha ehhez hozzászámítjuk a munkaképes koron aluli népességet, kiderül, hogy budapestben minden dolgozónak egy-egy eltartottról is gondoskodnia kell.

megemlítette a továbbiakban, hogy a főváros legnagyobb problémája a negyedik ötéves tervidőszakban is a lakásépítkezés lesz. a budapesti lakások száma jelenleg 640 000, viszont a családok számát figyelembe véve, mintegy 50 000-rel több az igény. az előreszámítások szerint a következő három évtizedben - tehát 2000-ig - 410 000 családi otthon fölépítése várható, ugyanakkor 150 000-et szanálni kell. a program szerint tehát három évtized múlva - az akkori várható 870 000 igénylővel szemben - 900 000 lakás lesz budapestben, vagyis 30 000 tartaléklakással rendelkezik majd a főváros. ez természetesen nem azt jelenti, hogy az égető budapesti lakáshelyzet csak harminc év múlva oldódik meg. az elképzelések szerint ugyanis a most következő tíz-tizenkét évben növekvő ütemben - a jelenlegi 14 ezres lakásszámot a negyedik ötéves terv végéig 20 ezerre növelve - emelnek majd új, korszerű családi otthonokat, s körülbelül 1985-től kezdve csökken majd fokozatosan az építkezés üteme. /mt1/

--

19.15 rj

- 59 -

NA 1930

bb. 92. súlyos balesetek

rj zs La

1970. május 12.

alsózsolca határában a nagymiskolci állami gazdaság tehergépkecsija, amelyet kunder józsef 26 éves gépkecsivezető vezetett, elgázolta balogh elemér 13 éves iskolai tanulót, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeinek vizsgálata folyamatban van.

pusztadobos községben paroczai mihály 19 éves segédmunkás motorkerékpárjával szabálytalanul előzött és nekiütődött egy vele szembe jövő személygépkocsinak. a fiatalember olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

a dorogi szénbányák szállítási üzemének dorogi telepén a mérleg-ről leguruló vagonok között szabálytalanul akart átmenni kiss józsef 61 éves vagonrakodó, de az ütközők közé szorult és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás közben meghalt. /mti/

bb. 93. elindult az ötödik árhullám a tiszán

1/sb/rj La

1970. május 12.

a vízügyi igazgatóságok már 48 napja őrzik a tisza gátjait árvízvédelmi készültséggel. március 26-án rendelték el az elsőfoku készültséget a tisza felső szakaszán, s azóta 45 napig vigyázta a gátakat másodfoku, s kereken egy hónapig harmadfoku készültség. a legerősebb védekezés idején több mint 4.300 ember dolgozott a tisza és mellékfolyóinak gátjain, rőzseművekkel és műanyagfólia-szönyeggel védték a töltések oldalát a hullámvéréstől. most már csak a tiszának mintegy a felét, a tiszafüred és a déli országhatár közötti szakaszát őrzi elsőfoku készültség.

az utóbbi napokban azonban összesen 25-30 milliméter csapadék hullott a felső-tisza és mellékfolyóinak, elsősorban a szamos, a tur és a kraszna vízgyűjtő területére. két nap alatt a kraszna felső szakasza 260, a tur garbolcnál és a szamos csengernél pedig majdnem két méterrel áradt. a bőséges vízutánpótlás hatására 48 óra alatt vásárosnaménynél 170, záhonynál 106 centiméterrel duzzadt meg a tisza. ez az ötödik árhullám az idén, de a szakemberek számításai szerint már nem éri el az előző áradások magasságát. a romániai vízügyi szolgálat jelzése szerint ugyanis a mellékfolyók felső szakaszán máris megkezdődött az apadás. így a tiszán, s valószínűleg még az érintett mellékfolyókon sem lesz szükség újabb árvízvédelmi készültség elrendelésére. a tisza előző áradásának, a negyedik árhullámnak a levonulását azonban késlelteti a felső szakaszon kapott bőséges vízutánpótlás. így valószínűleg még 8-10 napig fenn kell tartani az elsőfoku készültséget a tiszafüred és a déli országhatár közötti szakaszon. /mti/

19.18 rj

- 60 -

NA 1940

bb. 94. időjárásjelentés

a meteorológiai intézet jelenti 1970. május 12-én, kedden este:

rj La

szórványos zápor, zivatar

várható időjárás szerda estig: változó mennyiségű felhőzet, szórványosan záporral, zivatarral. mérsékelt dél-nyugati, nyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 18-23 fok. /mti/

bb 95. eric laws,

k fe/tr bh La

1970. május 12.

a nottinghami kastélymuzeum és művészeti galéria igazgatója - a kulturális kapcsolatok intézete meghívására - kedden budapestre érkezett. az angol vendég többnapos magyarországi látogatása során felkeresi a fővárosi és vidéki muzeumokat, valamint képzőművészeti kiállításokat tekint meg. /mti/

bb 96. jogerős ítélet a népstadion-galéri ügyében

lt bc/tr zs bh La

1970. május 12.

a fővárosi bíróság fellebbezés folytán kedden ítélték meg farkas józsef, 20 éves zenész, budapesti lakos és társai ügyében. a vádlottak - akiknek többsége a VII. kerületi százház utcában és környékén lakott - sorozatos erőszakos cselekményeket követtek el, a többi között a népstadion környékén.

/folyt. köv./

bb 96. /jogerős ítélet ... 1 folyt./ bh

az ügy főbb szereplői közül a bíróság többnek helyben hagyta az első fokon kiszabott büntetését, így mihalik dávid tízévi, farkas józsef hétévi, b. istván hatévi, f. gyula ötévi, f. jános, lakatos gyula, 29 éves termelőszövetkezeti tag és nyári mihály négyévi szabadságvesztését. csonka gyula büntetését hét évről, hamvai péter büntetését hat évről öt évre, baranyi károly és pongrácz bertalan büntetését öt évről három és fél, illetve két évre szállította le, mert egyes cselekményekkel kapcsolatban nem nyert bizonyítást, hogy erőszakkal követték el. dézsán gézával, lakatos gyula, 20 éves foglalkozás nélkülivel és l. tamással kapcsolatban az ítéletet hatályon kívül helyezte, s az elsőfoku bíróságot új eljárásra utasította, mert nem látta kellően felderítettnek a tényállást. /mti/

--

NA

- 61 -

bb 97. dr. dimény imre
k jf/kg ie bh la

1970.május 12.

mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter kedden este a hotel
duna interkontinentalban fogadást adott a nemzetközi vadászati
tanács /cic/ közgyűlésén részt vevő külföldi vendégek tiszte-
letére. /mti/

- v é g e -
- 62 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590.

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1970. május 13.

Ob. 1. több mint ötszáz pályakezdő pedagógust kér a főváros

1/h1/rj zs cz

1970. május 13.

több mint 500, most végző pedagógust kér a főváros a felsőoktatási intézményektől, az oktatási főosztály összesítette a kerületekben üresen levő nevelői állásokat, s igényét megküldte 36 egyetemnek és főiskolának, az új tanévre 178 óvónőt, 94 általános iskolai tanítót, 15 napközi otthoni nevelőt és gyermekfelügyelőt, 23 ének- és zeneoktatót, továbbá a legkülönbé-
lébb szakokra általános és középiskolai tanárokat igényelnek. a főváros pályázati felhívását ezekben a napokban függesztik ki az érdekelt egyetemeken és főiskolákon.

a tanintézetek a pályázók kérelmét, önéletrajzát, minősítését május második felében küldik meg a fővárosi tanács oktatási főosztályának, ahonnan a leendő munkaadókhoz, a kerületi tanácsok oktatási osztályaikhoz továbbítják azokat. lényegében tehát a kerületek döntenek el, kikkel töltik be a meghirdetett állásokat. a pályázatok elbírálásánál az érdekelt iskolaigazgatók, valamint az iskolai párt- és szakszervezeti szervek véleményét is figyelembe veszik, s a döntésről a pályázót, valamint a felsőoktatási intézményt június közepéig értesítik, akinek a pályázatát elutasították, újabb kérelmet nyújthat be, ugyanis a még nem pályázott állásokat még a tanév befejezése előtt ismét meghirdetik.

/folyt.köv./

- 1 -

NA